

พฤติกรรมการณ์ชำระหนี้ของสมาชิก
สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย

นางสาวสายพิรุณ ดีใจ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

**Debt Repayment Behavior of Wiang Pa Pao Agriculture Land Reform
Cooperative Limited Members, Chiang Rai Province**

Miss Saipirun Deejai

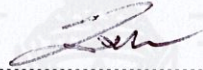
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration in Cooperatives
School of Agricultural Extension and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	พฤติกรรมการณ์ชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย
ชื่อและนามสกุล	นางสาวสายพิรุณ ดีใจ
แขนงวิชา	สหกรณ์
สาขาวิชา	เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์วรชัย สิงห์ฤกษ์

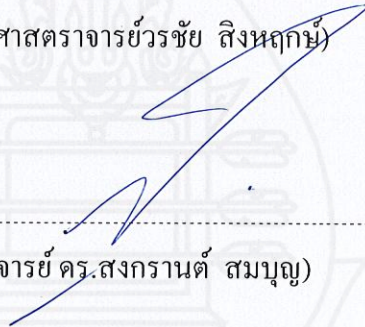
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2563

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

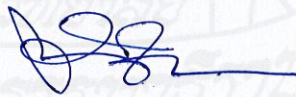
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์วรชัย สิงห์ฤกษ์)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สงกรานต์ สมบุญ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.คูสิต เวชกิจ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน
เวียงป่าเป้า จำกัดจังหวัดเชียงราย

ผู้ศึกษา นางสาวสายพิรุณ ดีใจ รหัสนักศึกษา 2619000041 ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (สหกรณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ วรชัย สิงห์ฤกษ์ ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาหาความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด และ 2) วัดระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากร ที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด ที่ใช้บริการในธุรกิจสินเชื่อในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 107 คน โดยศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไคสแควร์ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้รวมต่อปี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ได้แก่ ด้านการให้เงินกู้แก่สมาชิก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีระดับความเป็นไปได้ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ ได้แก่ การให้บริการด้านสินเชื่อ การติดตามทวงถาม และการให้เงินกู้แก่สมาชิก ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

คำสำคัญ พฤติกรรมการชำระหนี้ สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย

Independent Study title: Debt Repayment Behavior of Wiang Pa Pao Agriculture Land Reform Cooperative Limited Members, Chiang Rai Province

Author: Miss Saipirun Deejai; **ID:** 2619000041;

Degree: Master of Business Administration (Cooperatives);

Independent Study advisor: Warachai Singharek; Associate Professor

Academic year: 2019

Abstract

The objectives of this independent study were 1) to find the relationship between risk factors and debt repayment behavior of Wiang Pa Pao Land Reform Cooperative Limited members and 2) to measure the possibility level of causes related to or created debt repayment behaviors of Wiang Pa Pao Land Reform Cooperative Limited members.

This research was a survey research. Population in this study was 107 members of Wiang Pa Pao Land Reform Cooperative Limited, who used the credit business service at the end of accounting year on 30 September, 2019. The sample size came from the entire population. Tool used to collect data was questionnaires. Data was analyzed by using statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation, Chi-square, and content analysis.

The results of the study showed that 1) economic and social factor such as total annual income was related to debt repayment behavior of cooperative members at statistically significant level of 0.05. Operation factor of the cooperative such as loans for members was related to the debt repayment behavior of cooperative members at statistically significant level of 0.05. 2) Operational factor of cooperative that had the level of possibility which created debt repayment behavior were such as credit service aspect, debt follow-up aspect, and loans for members aspect. These aspects were at the moderate level respectively.

Keywords: Debt repayment behavior, Wiang Pa Pao Agriculture Land Reform Cooperative Limited, Chiang Rai Province

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.วรัชย์ สิงหฤกษ์ ที่เป็นประธานกรรมการในการสอบการศึกษา ค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาตลอดจนตรวจแก้ไขเพื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ และอาจารย์ ดร.สงกรานต์ สมบุญ ที่ให้เกียรติเป็นกรรมการในการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ และกรุณาตรวจแก้ไขเพื่อให้มีความถูกต้องยิ่งขึ้น รวมถึงอาจารย์แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาส่งเสริม การเกษตรและสหกรณ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา การ ติดตาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิด นับตั้งแต่เริ่มต้น จนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษาจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของอาจารย์มา ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณะกรรมการดำเนินการ เจ้าหน้าที่สหกรณ์และสมาชิก สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูล และให้ความ ร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมถึงท่านที่ไม่ได้กล่าวนามที่มีส่วนช่วยให้การศึกษา ค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณครอบครัว เพื่อนนักศึกษา เพื่อนร่วมงาน และผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยในครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจ จนบรรลุเป้าหมายในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ และหวังว่าการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้สนใจทั่วไป

สายพิรุณ ดีใจ

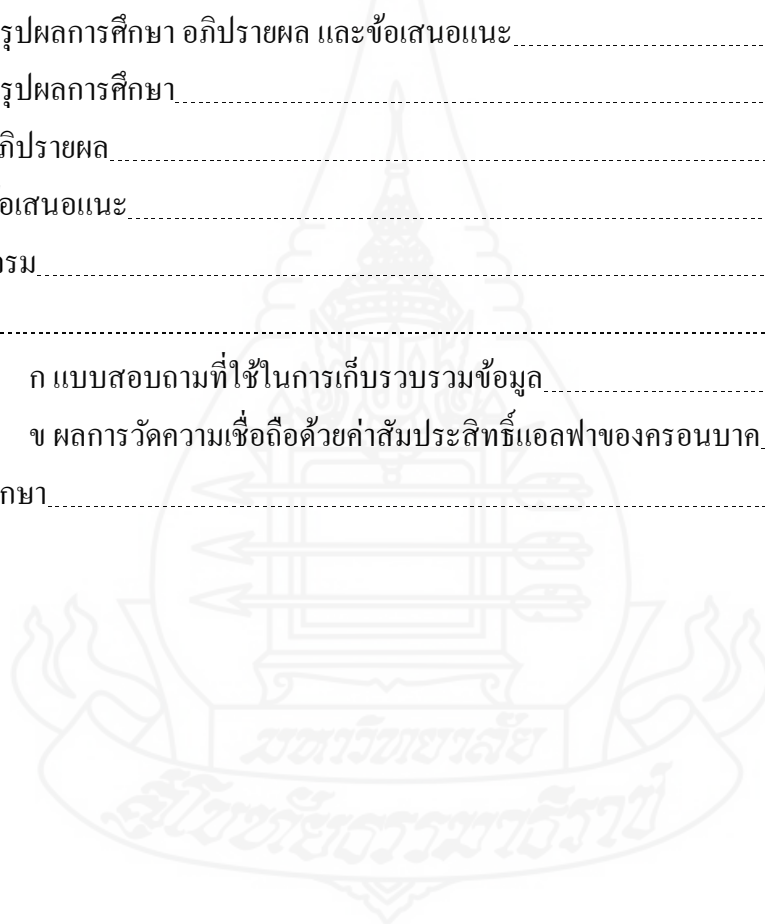
กันยายน 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	4
กรอบแนวคิดการศึกษา	5
สมมติฐานการศึกษา	6
ขอบเขตการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดกับสินเชื่อ	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สิน	19
บริบทสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
ข้อมูลและแหล่งของข้อมูล	36
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดิน เวียงป่าเป้า จำกัด	42
วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิก	53
ระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมชำระหนี้ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด	81
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	84
สรุปผลการศึกษา	84
อภิปรายผล	88
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	96
ก แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	97
ข ผลการวัดความเชื่อถือด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค	104
ประวัติผู้ศึกษา	106

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ฐานะทางการเงินสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด.....	28
ตารางที่ 2.2 ผลการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด.....	28
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	42
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	43
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	43
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	44
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลา การเป็นสมาชิกสหกรณ์.....	45
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพการถือครองที่ดินทำกิน.....	45
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดพื้นที่ดินทำกิน.....	46
ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....	47
ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะในครอบครัว.....	47
ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสัมพันธ์กับสมาชิก ในสหกรณ์.....	48
ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้รวมต่อปี.....	49
ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี.....	50
ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนภาระหนี้สินที่ต้องชำระ ต่อปีกับสหกรณ์.....	50
ตารางที่ 4.14 ความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงิน สหกรณ์.....	50
ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนหนี้สินจากแหล่งการเงินอื่นที่ ต้องชำระต่อปี.....	52
ตารางที่ 4.16 ความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งเงินกู้จากจากสถาบัน การเงินอื่น.....	53
ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	55
ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	56
ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	58
ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	59
ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการถือครองที่ดินทำกินกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	61
ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ดินทำกินกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	62
ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	63
ตารางที่ 4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	65
ตารางที่ 4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อปีกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	66
ตารางที่ 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปีกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	68
ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีกับสหกรณ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	70
ตารางที่ 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งกู้ยืมเงินกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	71
ตารางที่ 4.30 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้เงินกู้แก่สมาชิกกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.31 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามทวงถามกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	76
ตารางที่ 4.32 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการด้านสินเชื่อกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์.....	79
ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการให้เงินกู้แก่สมาชิก.....	81
ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการติดตามทวงถามของสหกรณ์.....	82
ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการให้บริการด้านสินเชื่อ.....	83

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1	ภาพกรอบแนวคิดการศึกษา.....	5
ภาพที่ 2.1	ความสัมพันธ์ของรายได้และการบริโภคในช่วงอายุขัย.....	24

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการครองชีพและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ และความไม่เสมอภาคตามเป้าหมายการพัฒนาของยุทธศาสตร์ชาตินั้น ต้องมีการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคงโดยการส่งเสริมเศรษฐกิจระดับชุมชนท้องถิ่นให้สามารถมีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถพึ่งพาตนเองได้ ที่ผ่านมาปัญหาด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความยากจนและความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรและแรงงานทั่วไป ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยและไม่มั่นคง โดยส่วนมากประสบปัญหาการเข้าถึงทรัพยากรต่าง ๆ รวมถึงที่ดินทำกิน การเข้าถึงแหล่งทุน ขาดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับการวางแผนการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ รวมทั้งยังมีพฤติกรรมขาดการออมและมีแนวโน้มจะมีหนี้สินที่สะสม การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากจึงเป็นความคาดหวังในการที่จะคิดหาวิธีจัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างยั่งยืน (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) จากสถานการณ์หนี้สินครัวเรือนไทยปี พ.ศ. 2563 ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้สำรวจพบว่า มูลค่าหนี้สินครัวเรือนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในไตรมาสที่ 1 มีมูลค่าหนี้สินครัวเรือน จำนวน 13,495,814 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP ร้อยละ 80.20 ในไตรมาสที่ 2 มีมูลค่าหนี้สินครัวเรือน จำนวน 13,587,996 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP ร้อยละ 83.80 (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2563)

ตามนโยบายรัฐบาลที่ต้องการให้สหกรณ์เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมใน ระดับฐานราก มุ่งยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและเพิ่มบทบาทหน้าที่ของ สถาบันเกษตรกรในการช่วยเหลือสมาชิกและชุมชน สร้างความกินดีอยู่ดีให้กับประชาชน สนับสนุนให้สหกรณ์เป็นตัวกลางในการส่งผ่านความช่วยเหลือจากภาครัฐไปสู่ภาคประชาชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงเป็นองค์กรหลักในการ

ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาระบบสหกรณ์ มุ่งยกระดับการบริหารจัดการองค์กร และการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้สามารถดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเข้มแข็ง เป็นองค์กรหลักในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2562)

สหกรณ์จัดตั้งขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมให้กับสมาชิกของสหกรณ์ ทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการกินคืออยู่ดี มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และสังคมมีระเบียบ สหกรณ์จึงเป็นสถาบันทางเศรษฐกิจและสังคมที่จะมาช่วยแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพ และช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น สหกรณ์ที่มีจำนวนมากที่สุดคือสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเกิดจากการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพให้เกษตรกรทั้งในด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด โดยส่งเสริมให้สมาชิกดำเนินธุรกิจร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือส่วนรวมโดยใช้หลักคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามตามพื้นฐานของมนุษย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและส่วนรวมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะ ทำให้สมาชิกมีปัจจัยการผลิตเพิ่มขึ้นจากการกู้เงินสหกรณ์ในอัตราดอกเบี้ยต่ำมาประกอบอาชีพ การจัดหาที่ดินทำกิน การรับความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิต ตั้งแต่การใช้พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ การใช้ปุ๋ย การใช้ยาปราบศัตรูพืชการเก็บรักษาผลผลิตอย่างมีคุณภาพ ผลิตผลที่ได้จึงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้สหกรณ์และบุคคลในครอบครัวมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2563) สหกรณ์ภาคการเกษตรส่วนใหญ่ มีการดำเนินธุรกิจสินเชื่อให้แก่มหาชิก และธุรกิจสินเชื่อมีมูลค่าสูงที่สุด เนื่องจากธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจที่ช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ให้มีเงินทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อให้สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัว และตอบสนองความต้องการของสมาชิกสหกรณ์ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จากภาพรวมภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2561 สหกรณ์การเกษตรมีมูลค่าธุรกิจภาคการเกษตรมูลค่าทั้งสิ้น 319,218 ล้านบาท มีการดำเนินธุรกิจสินเชื่อมากที่สุดมูลค่าทั้งสิ้น 100,925 ล้านบาท หรือร้อยละ 35.88 ของมูลค่าธุรกิจภาคการเกษตรทั้งสิ้น หากพิจารณาผลการออมเงินเฉลี่ยสมาชิกคนละ 21,045 บาท หนี้สินเฉลี่ย คนละ 28,412 บาท โดยมีหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 1.34 เท่าของเงินออมเฉลี่ย (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2562) และจากภาพรวมภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2562 สหกรณ์การเกษตรมีมูลค่าธุรกิจภาคการเกษตรมูลค่าทั้งสิ้น 306,011 ล้านบาท มีการดำเนินธุรกิจสินเชื่อมากที่สุดมูลค่าทั้งสิ้น 100,851 ล้านบาท หรือร้อยละ 32.96 ของมูลค่าธุรกิจภาคการเกษตรทั้งสิ้น หากพิจารณาผลการออมเงินเฉลี่ยสมาชิกคนละ 23,378 บาท หนี้สินเฉลี่ย คนละ 30,170 บาท

โดยมีหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 1.29 เท่าของเงินออมเฉลี่ย มีลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดอยู่ในระดับดี – พอใช้ ร้อยละ 76.63 และระดับต้องปรับปรุง ร้อยละ 23.37 ของจำนวนสหกรณ์ภาคการเกษตรทั้งหมด และมีแนวโน้มที่สมาชิกจะมีหนี้สินเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ มีผลให้ต้องเฝ้าระวังการดำเนินธุรกิจเป็นพิเศษ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2563)

สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด ได้รับจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภท การเกษตร เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2545 ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ 3 ด้าน ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจเงินรับฝาก และธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีสมาชิกจำนวน 166 คน สมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเพาะปลูกข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วฝักยาว และยางพารา สหกรณ์ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ เป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์ โดยมีแหล่งเงินทุนจากการกู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาสหกรณ์ กรมส่งเสริม สหกรณ์ สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดเชียงราย และการระดมเงินรับฝากจากสมาชิก มีเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้น จำนวน 3,153,075 บาท ลูกหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ ประกอบด้วย ลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้น จำนวน 1,624,658 บาท ลูกหนี้เงินให้กู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จำนวน 442,722 บาท ลูกหนี้เงินให้กู้ตามคำ พิพากษา จำนวน 1,085,695 บาท และลูกหนี้การค้า จำนวน 83,118 บาท ณ วันสิ้นปีทางบัญชี สหกรณ์มี ลูกหนี้จำนวน 107 ราย มียอดหนี้คงเหลือ จำนวน 2,401,726 บาท ดอกเบี้ยค้างรับ จำนวน 217,127 บาท เป็นหนี้ผิวนัดชำระ จำนวน 1,410,976 บาท ปัจจุบันสหกรณ์มีผลประกอบการขาดทุนสะสม จำนวน 2,239,017.74 บาท ส่งผลให้มีมูลค่าหุ้นคงเหลือติดลบ 22.78 บาท สหกรณ์ไม่สามารถชำระหนี้ให้กับ แหล่งเงินกู้ได้ตรงเวลาเนื่องจากมีลูกหนี้ที่ผิวนัดจำนวนมาก และอาจสะสมอย่างต่อเนื่อง หากปัญหา ดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข ย่อมส่งผลกระทบต่อภาระดำเนินงานของสหกรณ์ ทำให้ขาดสภาพคล่อง ขาด เงินทุนหมุนเวียน ไม่สามารถชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ ส่งผลให้สหกรณ์ประสบปัญหาการดำเนินธุรกิจ และ อาจเกิดการขาดทุนสะสมเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมการชำระหนี้ของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด เพื่อศึกษาปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคม และปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจ สินเชื่อที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพให้กับสหกรณ์ และเป็นแนวทางในการป้องกันการเกิดหนี้ค้าง ของสหกรณ์ต่อไป

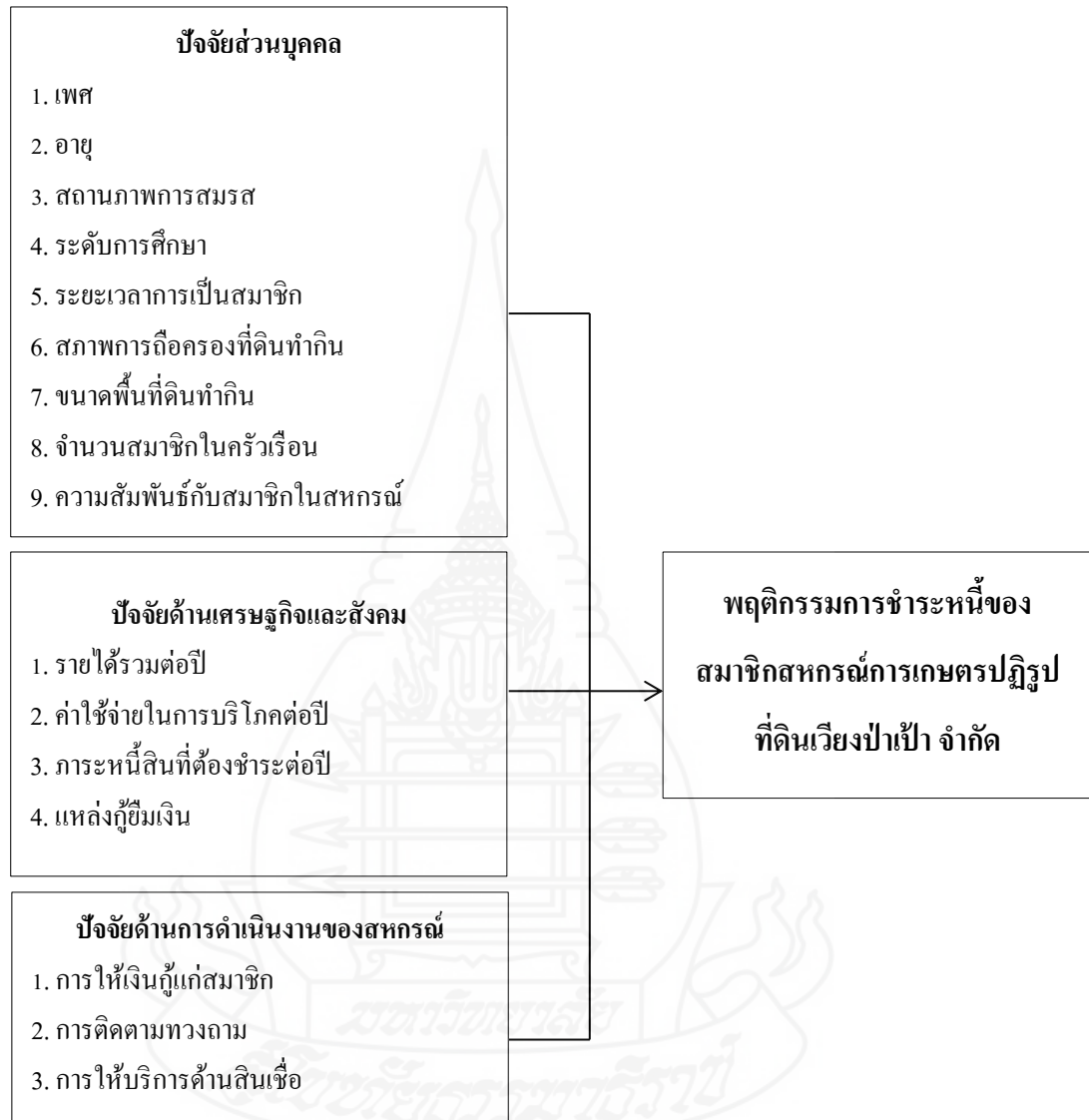
2. วัตถุประสงค์การศึกษา

2.1 เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

2.2 เพื่อวัดระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานการศึกษา

4.1 เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สภาพการถือครองที่ดินทำกิน ขนาดพื้นที่ดินทำกิน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

4.2 รายได้รวมต่อปี ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปี และแหล่งกู้ยืมเงิน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

4.3 การให้เงินกู้แก่สมาชิก การติดตามทวงถาม และการให้บริการด้านสินเชื่อ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

5. ขอบเขตการศึกษา

5.1 ขอบเขตด้านสถานที่

เป็นการศึกษาเฉพาะสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด เลขที่ 14 ม.11 ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด ที่ใช้บริการในธุรกิจสินเชื่อในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 107 คน โดยศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด

5.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สภาพการถือครองที่ดินทำกิน ขนาดพื้นที่ดินทำกิน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย รายได้รวมต่อปี ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปี และแหล่งกู้ยืมเงิน และปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย การให้เงินกู้แก่สมาชิก การติดตามทวงถาม และการให้บริการด้านสินเชื่อ

5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา คือ ช่วงระหว่างเดือนธันวาคม 2562 ถึงเดือนมิถุนายน 2563

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 **หนี้ค้างชำระ** หมายถึง หนี้ที่เกิดจากจากสมาชิก กู้ยืมเงินจากสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด แล้วไม่สามารถส่งเงินชำระคืนแก่สหกรณ์ได้ตามกำหนดเวลาที่ตกลงไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน

6.2 **ปัจจัยส่วนบุคคล** หมายถึง เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สภาพการถือครองที่ดินทำกิน ขนาดพื้นที่ดินทำกิน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์

6.3 **ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม** หมายถึง ระดับรายได้ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค ภาระหนี้สิน และแหล่งกู้ยืมเงิน

6.4 **ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์** หมายถึง การให้เงินกู้แก่สมาชิก การติดตามทวงถาม และการให้บริการด้านสินเชื่อ

6.5 **พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์** หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมของสมาชิกในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ที่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนด การชำระหนี้ครบตามจำนวน และการผัดผ่อนชำระหนี้

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 สหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด สามารถนำข้อมูลที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ และพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ไปใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อและจัดชั้นลูกหนี้ของสหกรณ์ รวมถึงการวางแผนกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจสินเชื่อที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการป้องกันการเกิดหนี้ค้างของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

7.2 สหกรณ์อื่นสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการด้านสินเชื่อ และประกอบการวางแผนการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนำไปใช้เป็นแนวทางในการป้องกันการเกิดหนี้ค้างชำระ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย” นี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยตามประเด็นปัญหาสำหรับการวิจัยดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สิน
3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการชำระหนี้
4. บริบทสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสินเชื่อ

1.1 ความหมายของสินเชื่อ

สินเชื่อ (credit) คือ ความเชื่อถือและไว้วางใจระหว่างบุคคล 2 ฝ่ายในการที่จะให้สินค้าหรือบริการไปใช้ก่อน โดยมีสัญญากำหนดเงื่อนไข และเงื่อนไขเวลาการชำระเงินในอนาคต บุคคล 2 ฝ่ายที่กล่าวถึงนั้น อาจมีการติดต่อกันเป็นรายบุคคล กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคล หรือระหว่างกันก็ได้ และสิ่งที่ผู้ให้สินเชื่อจะต้องรับภาระต่อมา คือ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ นอกจากนี้จะต้องตั้งอยู่บนฐานของความเชื่อถือแล้วยังต้องอาศัยหลักประกัน ซึ่ง อาจจะเป็นได้ทั้งบุคคล หรือหลักทรัพย์ที่จะนำมาใช้เพื่อลดความเสี่ยงด้วย (คารณี พุทธิวิบูลย์, 2558)

สินเชื่อ สามารถจำแนกตามลักษณะเฉพาะ สรุปได้ดังนี้

ในแง่ของผู้บริโภค สินเชื่อ หมายถึง ผู้บริโภคมีความสามารถที่จะได้รับสินค้าหรือบริการไปใช้ก่อน และมีข้อตกลงว่าจะชำระเงินคืนในอนาคตตามระยะเวลาที่ตกลงกันได้

ในแง่ของการค้า สินเชื่อ หมายถึง ผู้ขายมีความเชื่อใจต่อผู้ซื้อ จึงยินยอมมอบสินค้าหรือบริการไปก่อน โดยมีข้อตกลงว่าจะชำระค่าสินค้าหรือบริการในวันข้างหน้าตามที่ได้ตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย หรือเรียกพันธะผูกพันลักษณะนี้ว่า ความเป็นเจ้าหนี้และลูกหนี้ต่อกัน

ในแง่ของสถาบันการเงิน สินเชื่อ หมายถึง การบริการชนิดหนึ่งของสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นรายได้หลักแก่สถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินอยู่ในฐานะเจ้าหนี้ และผู้มาใช้บริการอยู่ในฐานะลูกหนี้ และมีความสำคัญที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจในชุมชนด้วย

กล่าวโดยสรุป ผู้ศึกษาได้นิยามคำว่า สินเชื่อ หมายถึง การที่ฝ่ายหนึ่งยินยอมมอบสินค้าหรือบริการ ให้อีกฝ่ายหนึ่งใช้ไปก่อน ซึ่งก่อให้เกิดภาวะความเป็นเจ้าหนี้และลูกหนี้ตามมาภายใต้ข้อสัญญาที่กำหนดไว้ว่า ลูกหนี้ต้องชำระเงินคืนให้เจ้าหนี้ตามที่ได้ตกลงกันไว้

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อ

ศุภกร อิ่มสุข. (2561) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์สินเชื่อมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดความสามารถและความพร้อมที่ผู้กู้ยืมจะจ่ายคืนเงินที่กู้ยืมตามเงื่อนไขสัญญา โดยการกำหนดขนาดความเสี่ยงที่จะยอมรับในแต่ละกรณี ตลอดจนวงเงินสินเชื่อที่จะให้กู้เมื่อคำนึงถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ก็จำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาที่จะให้กู้ยืมด้วย ปัจจัยบางประการที่ทำให้ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ นั้นจะต้องประเมินให้ใกล้เคียงมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ดังนั้น จึงต้องประเมินตัวผู้กู้ยืม โดยดูจากประวัติของผู้กู้ยืมในอดีตและสภาพแวดล้อม ตลอดจนความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อที่จะได้พิจารณาว่าจะได้รับหนี้คืนตามปกติ หรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามการให้กู้ยืมไม่ควรจะขึ้นอยู่กับประวัติและชื่อเสียงของผู้กู้เท่านั้น ทั้งนี้เพราะ การกู้ยืมเป็นการทำสัญญากู้ยืมในปัจจุบันแต่จ่ายชำระหนี้คืนในอนาคต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการวิเคราะห์เพื่อประเมินความเสี่ยง ซึ่งเป็นสิ่งที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องตั้งแต่เริ่มให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ไปจนกระทั่งลูกหนี้ชำระหนี้หมด การเพิ่มลดของอัตราความเสี่ยงขึ้นอยู่กับความตั้งใจในการชำระหนี้ ความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ ทุนดำเนินการ ทรัพย์สินหรือหลักทรัพย์ และช่องทางของธุรกิจของลูกหนี้ในอนาคต ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงจึงต้องนำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาทำการวิเคราะห์เพื่อให้สินเชื่อหรือไม่ เทคนิคที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพ ได้แก่ 7C's หรือ 5P's เป็นต้น

1.2.1 การประเมินผลอัตราเสี่ยงและวิธีการพิจารณาสินเชื่อโดยวิธี 7C's (7C's Policy)

“ความเสี่ยง” จะเข้ามาเกี่ยวข้องตั้งแต่เริ่มให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เรื่อยไปจนกระทั่งลูกหนี้ชำระหนี้หมด เจ้าหนี้ที่สินเชื่อผู้ที่มีหน้าที่ต้องพิจารณาตัดสินใจให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้จะต้องวิเคราะห์ “ความเสี่ยง” โดยคำนึงถึง

- ขอบเขตของอัตราเสี่ยงของสินเชื่อที่ให้แก่ลูกหนี้แต่ละราย
- วงเงินสินเชื่อที่ให้แก่ลูกหนี้ในขอบข่ายของอัตราเสี่ยงนั้น ๆ ควรจะเป็นเท่าใด
- ระยะเวลาในการให้สินเชื่อควรจะนานเพียงใด (ระยะเวลาที่จะได้ชำระคืน)
- เงื่อนไขในการให้สินเชื่อนั้น ๆ ควรเป็นเช่นใด

เทคนิคหนึ่งที่มีนำมาใช้ในการประเมินอัตราเสี่ยงเพื่อพิจารณาว่าจะให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ นั้น ๆ หรือไม่ คือ วิธี 7C's ซึ่งจะกล่าวโดยลำดับดังนี้

1) *Character* หมายถึง คุณ สมบัติของผู้กู้ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึง “ความต้องการ” หรือ “ความตั้งใจ” ของลูกหนี้ที่จะชำระหนี้สินเมื่อถึงกำหนด เป็นการสะสมคุณภาพทางด้านจิตใจและศีลธรรมที่มีอยู่ในตัวลูกหนี้แล้วแสดงออกมาในรูปของความซื่อสัตย์ ความเที่ยงตรง เป็นต้น เป็นการพิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ วิเคราะห์ถึงอุปนิสัยและพฤติกรรมของ ผู้ขอสินเชื่อว่ามีความรับผิดชอบในการชำระหนี้เพียงใด โดยแบ่งพิจารณาได้ 2 ประการดังนี้

(1) คุณสมบัติและประวัติส่วนตัว เช่น อุปนิสัยทั่วไปของผู้กู้ ประวัติการชำระหนี้ ที่อยู่และภูมิลำเนา (ต้องไม่เปลี่ยนแปลงบ่อย) ข้อมูลด้านครอบครัว อายุ ฐานะทางสังคม ชื่อเสียง การศึกษา

(2) คุณสมบัติเฉพาะด้าน เช่น หน้าที่การงาน ความสามารถ ความชำนาญพิเศษ และประสบการณ์ในอาชีพ

ผู้ให้สินเชื่อควรหลีกเลี่ยงผู้ขอสินเชื่อที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ เช่น ผู้มีอายุมาก มีพฤติกรรมเกเรหรือชอบความรุนแรง มีโรคประจำตัว ยิ่งไปกว่านั้นอาจพิจารณาเพิ่มเติมในแง่ของประเภทธุรกิจ เช่น โรงเรียนเอกชน โรงพยาบาลเอกชน เนื่องจากหากเกิดปัญหาต่อกันจะส่งผลต่อผู้ให้บริการขององค์กรนั้น ๆ เช่น ผู้ป่วยจะไม่ได้รับการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง นักเรียนจะไม่มีที่เรียน เป็นต้น

2) *Capacity* หมายถึง ความสามารถในการหารายได้ของผู้กู้เพื่อนำมาชำระหนี้ (Ability to Pay) ปัจจัยที่แสดงให้เห็นว่าลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้มากน้อย เพียงใด ได้แก่

(1) รายได้ ถ้าหากลูกหนี้มีรายได้หรือมีความสามารถในการหารายได้สูงและสม่ำเสมอ ก็จะทำให้สามารถชำระหนี้ได้ตรงกำหนดและเงื่อนไข ในกรณีที่เงินสินเชื่อ ส่วนบุคคลจะคู่ถึงรายได้ของผู้กู้ ได้แก่ เงินเดือน และรายได้พิเศษอื่น ๆ

(2) รายจ่าย ลูกหนี้มีภาระที่ต้องใช้จ่ายมากน้อยเพียงใด ถ้ามีรายได้ออก และรายจ่ายมากอย่างใดก็คงแก่ชำระหนี้ที่มีอยู่ได้เท่านั้น ถ้าเป็นหนี้เพิ่มอีกอาจมีปัญหาในการ จ่ายคืนในกรณีการให้สินเชื่อเพิ่มอีก สินเชื่อส่วนที่เพิ่มนั้นจะมีอัตราเสี่ยงสูงขึ้น และจะดึงให้หนี้เดิม ที่มีอยู่ มีอัตราเสี่ยงสูงขึ้นด้วย ในทางตรงกันข้ามถ้าลูกหนี้มีรายได้สูงแต่มีภาระรายจ่ายพอประมาณ ก็จะมีฐานะทางการเงินดีกว่าลูกหนี้ที่รายได้มากแต่รายจ่ายก็มากด้วย

(3) ระยะเวลา เป็นปัจจัยอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยในการพิจารณา ลูกหนี้บางรายไม่อาจชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไขถ้าให้เวลาสั้นเกินไป ถ้าหากให้เวลานานขึ้นอาจชำระ ได้เรียบร้อยไม่มีปัญหาติดขัด ความสามารถในการชำระหนี้เป็นการพิจารณาถึงความสามารถในการ หารายได้เพื่อมาชำระหนี้คืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย เช่น กรณีบุคคล ดูจากรายได้หลัก รายได้อื่น ๆ

3) *Capital* หมายถึง ความเข้มแข็งทางการเงินของลูกหนี้ ซึ่งจะดูได้จาก ส่วนของทุนหรือเงินทุน (Equity หรือ Net worth) ทุนของกิจการจะเป็นสิ่งประกันแก่เจ้าหนี้และสร้างความมั่นใจแก่เจ้าหนี้ว่าจะได้รับชำระหนี้คืน ถ้าหากคุณสมบัติของลูกหนี้ด้าน 1.1 และ 1.2 ข้างต้นด้อยลงการลงทุนของเจ้าของจะแสดงให้เห็นถึงความมั่นใจและความตั้งใจในการประกอบกิจการ

4) *Collateral* หมายถึง หลักทรัพย์ค้ำประกันหนี้ หลักประกันหนี้เป็นสิ่งหนึ่ง ที่มักจะพิจารณาในการให้สินเชื่อ ทั้งนี้ เพราะทรัพย์สินที่ลูกหนี้เสนอมาเป็นหลักประกันนั้นจะทำให้ อุ่นใจในกรณีที่การให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ล้มเหลวยังมีโอกาสที่จะได้รับการชำระหนี้คืนจากการขาย ทรัพย์สินของลูกหนี้ที่นำมาจำหน่ายหรือจำหน่าย การให้สินเชื่อโดยมีหลักประกันทำให้ลดความเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้นได้มากกว่าให้สินเชื่อโดยไม่มีหลักประกัน หลักประกันที่ลูกหนี้เสนอมาเจ้าหนี้ที่ สินเชื่อควรพิจารณาถึงคุณภาพ ของหลักประกันความีน้ำหนักพอที่จะใช้ค้ำประกันหนี้ได้หรือไม่ ลูกหนี้อาจเสนอหลักประกันมาต่าง ๆ กัน เช่น เงินฝาก การจดจำนองที่ดิน โรงงาน อาคาร เครื่องจักร จำนำใบหุ้น เป็นต้น หลักประกันแต่ละประเภทจะมีสภาพคล่องในตัวเองและน้ำหนักแตกต่างกันไป กรณีที่ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของผู้กู้ไม่เป็นไปตามแผนงานที่คาดคะเน หลักประกันที่ นิยมใช้ทำประกันในการให้สินเชื่อ เช่น ที่ดิน อาคาร เงินฝากในธนาคาร หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงเป็นที่ น่าเชื่อถือ ในสังคม ซึ่งต้องพิจารณาถึงสภาพคล่องของแต่ละหลักประกันว่ามีสภาพคล่องเพียงใด

หลักประกันที่มีความเสี่ยงต่ำคือ ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง เนื่องจากหากลูกหนี้ ผิดนัดชำระหนี้จนถึงขั้นไม่สามารถชำระหนี้ได้อีกต่อไป หลักทรัพย์ประเภทนี้มีสิทธิครอบครองได้ง่าย แต่ก็มีข้อที่ต้องพิจารณาอยู่มาก เช่น ขนาดพื้นที่ ขนาดใช้สอย ทางเข้าออกไม่ใช้ที่ตาบอด ลักษณะ

รูปร่างที่ดิน ถนนตัดผ่าน ท่าเลที่ตั้ง เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ เป็นต้น ดังนั้นผู้พิจารณาสินเชื่อจำเป็นต้องมีความรอบคอบ

หลักประกันที่ควรหลีกเลี่ยง เช่น รถ เรือ เครื่องจักร เป็นต้น เนื่องจากหลักทรัพย์เหล่านี้สามารถเคลื่อนย้ายไปที่อื่นได้ทำให้ยากต่อการติดตาม เป็นต้น

5) *Condition* หมายถึง เงื่อนไขต่าง ๆ ที่จะมีผลทำให้ฐานะของลูกค้านี้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีหรือเลวลงได้ เงื่อนไขต่าง ๆ ได้แก่

(1) สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Condition) เช่น ภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด เงินตึง ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นหรือลดลง ตลาดการเงินเปลี่ยนแปลงทำให้แหล่งเงินทุน ในตลาดการเงินมีมากขึ้นหรือน้อยลง การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนดอกเบี้ย การปรับนโยบายการเงิน การคลังของรัฐ เป็นต้น สภาพทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับความไม่แน่นอนของวัฏจักรทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจมีผลกระทบถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคนิคการบริโภคของประชาชน สินค้า และวิธีการจำหน่ายสินค้าของธุรกิจ สิ่งเหล่านี้จะเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการชำระหนี้ของลูกค้าด้วย ธุรกิจใดที่กำลังเป็นที่นิยมของนักลงทุนเนื่องจากสามารถสร้างรายได้อย่างงามในระยะสั้นธนาคารก็มักจะ ปล่อยเงินกู้กับธุรกิจนั้น ๆ เพราะภาวะเศรษฐกิจในช่วงนั้น ได้เอื้ออำนวยให้ธุรกิจเหล่านี้เกิดเป็นที่นิยม ของคนทั่วไป ซึ่งง่ายขายคล่อง กำไรงาม

(2) สถานการณ์ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐ (Political Condition) เช่น การปฏิวัติรัฐประหาร การจลาจล สถานการณ์วุ่นวายในประเทศเพื่อนบ้านและชายแดน อาจทำให้รัฐบาลขาดเสถียรภาพ กฎระเบียบ และนโยบายบางอย่างของรัฐที่อาจจำกัดหรือส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและอาจเป็นผลดีแก่บุคคลบางกลุ่ม เช่น การสั่งห้ามนำสินค้าบางประเภทเข้าประเทศหรือการตั้งกำแพงภาษีขาเข้า จะมีผลให้ผู้ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันในประเทศมีโอกาสที่จะขายสินค้าของตนเองได้มากขึ้นและได้ราคา เป็นการช่วยให้อุตสาหกรรมในประเทศขยายตัวออกไปได้ นโยบายช่วยเหลือชาวนาย่อมทำให้ฐานะทางการเงินดีขึ้น เป็นต้น

(3) เงื่อนไขในธุรกิจนั้น ๆ (Business or Industry Condition) เช่น การแข่งขันในอุตสาหกรรมหรือธุรกิจนั้น ๆ มีมากน้อยเพียงใด ขนาดและฐานะของลูกค้าในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่เขาทำอยู่นั้นเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งเป็นอย่างไร เป็นผู้นำ (Leader) ซึ่งมีอิทธิพลในวงการ หรือเป็นผู้ประกอบการรายย่อยที่ไม่มีความหมายหรือความสำคัญในธุรกิจอุตสาหกรรมนั้นเลย

(4) เงื่อนไขเกี่ยวกับตัวลูกค้านี้ (Customer Condition) ตัวลูกค้านี้ ผู้บริหาร หรือทีมงานบริหาร มีความรู้ความสามารถและความชำนาญพอที่จะคุมงานด้านต่าง ๆ ของกิจการไปได้ด้วยดี มีระบบและนโยบายในการบริหารงานและดำเนินงานดีพอ และมีโครงการ ใหม่ ๆ ที่ดีที่จำเป็นทำให้กิจการก้าวหน้ามั่นคงและเจริญเติบโตขึ้นหรือไม่ ดังนั้น จะเห็นว่า การพิจารณาเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นการพิจารณาถึงสภาพการณ์ทั่วไปที่อยู่นอกเหนือจากการควบคุม ของผู้กู้ เช่น ภาวะทางเศรษฐกิจ สถานการณ์ของตลาดเงิน นโยบายของรัฐบาล ปัญหาแรงงาน การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย และอื่น ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อชำระหนี้เงินกู้คืน

6) *Country* หมายถึง การประเมินความเสี่ยงในการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับประเทศของผู้กู้โดยเฉพาะพิจารณาด้านเศรษฐกิจนโยบาย ซึ่งในปัจจุบันที่มีการแข่งขันการส่ง สินค้าเข้า การส่งสินค้าออก ซึ่งการให้สินเชื่อเกี่ยวกับธุรกิจประเภทนี้จะมีความเสี่ยงในอัตรา แลกเปลี่ยนเงินตรา และตลาดที่นำเข้าสินค้า ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศมีประเด็นความเสี่ยงที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติม สาเหตุคือ บางประเทศมีแนวคิดสังคมและกฎระเบียบต่างกัน เช่น รสนิยม การกีดกันทางการค้า วัฒนธรรม การบริโภค เป็นต้น

7) *Control* หมายถึง ความสามารถในการควบคุมฐานะทางการเงินของผู้กู้ เป็นการพิจารณาถึงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของผู้กู้ มิใช่ว่าผู้กู้ทุกคนจะมีระบบการเงินและการบริหารงานภายในที่ดี เช่น บริหารแบบครอบครัวซึ่งอาจจะใช้ได้ดีในธุรกิจหนึ่งแต่อีกธุรกิจหนึ่ง อาจจะไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาทางการเงินแก่ผู้กู้ได้

1.2.2 การพิจารณาสินเชื่อโดยวิธี 5 P's (5 P's Policy)

1) *Purpose* หมายถึง วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม จำเป็นต้องทราบถึงวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเพื่อตรวจสอบว่าจำนวนเงินที่ลูกหนี้ขอกู้นั้นจะพอเอาไปดำเนินการนั้น ๆ หรือตามวัตถุประสงค์ได้หรือไม่ ควรพิจารณาวงเงินให้เหมาะสม นอกเสียจากจะทราบว่า เรามีเงินจากทางอื่นด้วย หรือถ้าพิจารณาเห็นว่าให้กู้แล้วเพิ่มภาระหนี้มากไปก็ไม่ควรให้กู้ และเมื่อ ให้กู้ไปแล้วต้องดูว่าได้นำเงินไปใช้ตามวัตถุประสงค์หรืออย่างไร ถ้าใช้ผิดวัตถุประสงค์ในการกู้เงินนั้น จะต้องเป็นการนำเงินไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดผลผลิตเพิ่มขึ้น จึงจะทำให้ผู้ยืมรายได้เพียงพอที่จะมา ชำระหนี้ได้ ดังนั้น การพิจารณาจุดประสงค์ในการกู้ยืมจึงเป็นการพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริง ของการขอกู้เพื่อให้ผู้กู้นำเงินไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ วัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อ เช่น เพื่อนำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียน เพื่อนำไปใช้ลงทุนในการตั้งกิจการใหม่ เพื่อนำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายอย่างอื่น โดยไม่ใช้เงินรายได้ปกติ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องประกอบด้วย 2 ประการคือ

(1) อำนวยประโยชน์แก่ผู้ขอสินเชื่อ กล่าวคือ ผู้ขอสินเชื่อหรือลูกหนี้ ต้องได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น นั่นหมายถึงมีผลกำไรที่สามารถชำระหนี้คืนแก่ผู้ให้สินเชื่อหรือเจ้าหนี้ ตามข้อตกลงได้และวัตถุประสงค์นั้นต้องไม่ขัดต่อศีลธรรมจรรยาของสังคม

(2) วัตถุประสงค์ต้องตอบสนองเจ้าหนี้ได้ กล่าวคือ เจ้าหนี้ต้องได้รับชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยทั้งหมด

2) *People* หมายถึง การวิเคราะห์ประวัติและเรื่องราวของผู้กู้ ซึ่งเป็น สิ่งสำคัญ เพราะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจของผู้กู้ในการชำระหนี้คืน การเข้าถึงตัวผู้ขอกู้ เป็นเทคนิคที่สำคัญของผู้วิเคราะห์สินเชื่อ โดยถือหลักว่ายิ่งได้ข้อมูลจากผู้กู้มากเท่าใดก็ยิ่งรู้จักผู้กู้ มากขึ้นเท่านั้น การหาข้อมูลจากผู้ขอกู้จะทำได้โดยการสัมภาษณ์ อาจใช้วิธีการถามตรง ๆ การกรอก แบบสอบถาม การรู้ เรื่องของผู้กู้โดยละเอียดจะทำให้สามารถวินิจฉัยข้อมูลได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เรื่องราวของผู้กู้ที่ควรทราบ ได้แก่ ประวัติ ครอบครัว ประวัติการทำงาน เป็นต้น

3) *Payment* หมายถึง ความสามารถในการหารายได้มาชำระหนี้ ในการพิจารณาสินเชื่อผู้วิเคราะห์จำเป็นต้องทราบว่าโอกาสในการชำระหนี้คืนของผู้กู้มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด ผู้กู้มีแผนการชำระหนี้อย่างไร การที่ลูกหนี้จะสามารถชำระหนี้คืนได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับรายได้ของลูกหนี้เป็นสำคัญ หากลูกหนี้มีรายได้ดีและแน่นอนก็ย่อมเป็นที่เชื่อถือได้ควรได้รับพิจารณาให้กู้แหล่งที่มาของรายได้ที่ผู้กู้จะได้รับเงินมาชำระหนี้ ได้แก่ กำไรของกิจการ รายได้จากการขายทรัพย์สิน หรือหลักทรัพย์ และลูกหนี้กู้ยืมจากที่อื่นมาชำระหนี้ เนื่องจากการจ่ายชำระหนี้ เป็นเรื่องสำคัญเพราะ ความสำคัญของการให้สินเชื่ออยู่ที่ว่าผู้ขอกู้จะต้องชำระเงินกู้ตรงตามข้อตกลงที่กำหนดไว้ ซึ่งจะพิจารณาจากความสามารถในการดำเนินงานของลูกหนี้ ระยะเวลาที่ให้กู้มีความเหมาะสม หรือไม่ รายละเอียดการชำระหนี้คืนของลูกหนี้แจ้งมาสมเหตุสมผลกับวัตถุประสงค์ที่ขอกู้หรือไม่

ลูกหนี้ประเภทบุคคลพิจารณาในแง่ความสามารถในการหารายได้ และลูกหนี้ประเภทนิติบุคคลพิจารณาในแง่ความสามารถในการทำกำไร และสภาพคล่องของกิจการ ซึ่งปัจจัยที่ช่วยในการตัดสินใจลูกหนี้ประเภทนี้คือ

- (1) ประเภทของธุรกิจที่มาขอสินเชื่อ
- (2) ประเภทของสินทรัพย์ที่จะนำไปซื้อ
- (3) ภาวะการแข่งขันของธุรกิจนั้น
- (4) การทำการตลาด

- (5) ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
- (6) แผนการเงินในอนาคต
- (7) วัตถุประสงค์

4) *Protection* หมายถึง หลักประกันความเสี่ยงของธนาคาร ในการกู้ยืม นั้น ธนาคารผู้ให้กู้ย่อมคาดว่าจะได้รับชำระหนี้คืนจากรายได้หรือผลกำไรในการดำเนินกิจการ ของลูกหนี้ แต่ก็จำเป็นต้องคำนึงถึงความผิดพลาดล้มเหลวในการดำเนินกิจการของลูกหนี้ที่อาจ เกิดขึ้นได้ด้วย ซึ่งอาจเป็นเพราะความสามารถในการบริหารงานของลูกหนี้โดยตรงทำให้รายได้ ไม่เพียงพอและมีภาระหนี้สินมาก หรืออาจจะมาจากสิ่งที่ไม่คาดหมายได้ เช่น เกิดภัยพิบัติ ทางธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สภาพทางธุรกิจและอุตสาหกรรม ฉะนั้น ผู้พิจารณาให้กู้ยืมจึงควรพิจารณาถึงหลักประกันเพราะเป็นการช่วยให้ลดอัตราเสี่ยงไม่ต้องสูญเงินที่ให้กู้ไปในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้

5) *Prospect* หมายถึง แนวโน้มในอนาคต เป็นการพิจารณาภาพรวม ในอนาคตว่าควรจะให้กู้หรือไม่ ความเสี่ยงในธุรกิจของผู้กู้ในอนาคต ความยุ่งยากในการเรียกเก็บหนี้ ซึ่งหากผู้กู้มีคู่ทางดี อาชีพมั่นคง หมายถึงลูกหนี้จะมีความสามารถในการชำระหนี้คืนได้

ผู้ศึกษาจะนำแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์สินเชื่อมาวิเคราะห์สร้างตัวแปร ที่อาจเป็นไปได้ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย เช่น ปัจจัยส่วนบุคคล โดยคำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมชำระหนี้อย่างแท้จริง

1.2.3 นโยบาย CAMPARI

เป็นทฤษฎีที่ต่อยอดจากนโยบาย C และนโยบาย P มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของผู้ขอสินเชื่อ โดยพิจารณาถึงความตั้งใจและความสามารถของผู้ขอสินเชื่อ ประกอบด้วยปัจจัย 7 ประการดังนี้ (Brown & Moles, 2016, p.17)

1) ความตั้งใจจริงของลูกหนี้ที่จะชำระหนี้ (Willingness to pay) เป็นการวิเคราะห์และคาดการณ์จากข้อมูลของคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ (Character) อย่างเชื่อคำพูดของผู้ขอสินเชื่อเพียงอย่างเดียว ต้องอ้างอิงจากหลักฐาน (Evidences) ที่น่าเชื่อถือด้วยซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้ให้สินเชื่อต้องศึกษาให้ดีเนื่องจากประเมินยาก

2) ความสามารถในการชำระหนี้ (Ability to repay) สำคัญที่สุดที่ต้องพิจารณาคือ เงินที่ลูกหนี้นำมาชำระหนี้หลังได้รับสินเชื่อไปแล้ว ควรเป็นเงินรับสุทธจากการดำเนินกิจการ กล่าวคือ เป็นเงินเหลือจากรายรับทั้งหมดเมื่อหักรายจ่ายต่างๆ เรียบร้อยแล้ว

3) ผลตอบแทน (Margin) ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึง ผลตอบแทนของผู้ให้สินเชื่อแน่นอนว่าต้องอยู่ในรูปแบบของดอกเบี้ยหรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ โดยมีปัจจัยที่คิดอัตราดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมจากผู้กู้แต่ละรายที่ควรแตกต่างกันไปตามองค์ประกอบ อาชีพ ความเสี่ยง ด้านหลักประกัน ประเภทธุรกิจ สัดส่วนการลงทุน ความสัมพันธ์กับธนาคาร เป็นต้น

4) วัตถุประสงค์ของการกู้ (Purpose of loan) เป็นสิ่งที่ผู้ให้สินเชื่อทุกประเภทต้องการทราบจากผู้ขอสินเชื่อเป็นอันดับแรกเพื่อจะได้เสนอสินเชื่อในรูปแบบที่สอดคล้องกันและเพื่อเป็นการป้องกันว่าจะไม่นำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ด้วย (Miss Matching)

5) วงเงินสินเชื่อ (Amount of Loan) กล่าวคือ เป็นวงเงินสินเชื่อที่ผู้ขอสินเชื่อได้รับสูงสุด นั้นหมายความว่าผู้ให้สินเชื่อได้พิจารณาถึงวงเงินสินเชื่อดังกล่าวแล้วว่า ไม่มากเกินไปเกินความสามารถที่จะชำระคืน หรือให้มากเกินไปหรือน้อยเกินไปกว่าวัตถุประสงค์ของผู้กู้ ฉะนั้น การกำหนดวงเงินสินเชื่อให้เหมาะสม จะเป็นผลดีแก่ผู้ให้สินเชื่อในแง่ของการทวงถามหนี้และลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นต่อไป

6) เงื่อนไขการชำระหนี้ (Repayment Terms) ผู้ให้สินเชื่อต้องกำหนดเงื่อนไขการชำระหนี้ให้เหมาะสมกับสภาพธุรกิจของผู้ขอสินเชื่อ ไม่ว่าจะเป็นด้านจำนวนงวดและยอดที่ต้องผ่อนชำระ โดยมีปัจจัยที่ต้องพิจารณาประกอบ อาทิ เครดิตซื้อและขาย ประเภทธุรกิจ ประเภทสินทรัพย์ สภาพการแข่งขันและตลาด แผนการบริหาร ฐานะทางการเงิน เป็นต้น

7) หลักประกันหากผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ (Insurance against the possibility of non-payment) เป็นเกณฑ์ที่ผู้ให้สินเชื่อต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากหลักประกันเป็นสิ่งที่ผู้ขอสินเชื่อมอบกรรมสิทธิ์ให้เป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมความปลอดภัยของเงินต้นให้มั่นคงขึ้น ถ้าผู้ให้สินเชื่อไม่ได้รับชำระหนี้อย่างมีนัยยะสำคัญผู้ให้สินเชื่อสามารถบังคับเอาจากหลักประกันได้

1.3 การบริหารจัดการสินเชื่อ

ผู้ใดก็ตามที่ให้สินเชื่อ นั้นหมายความว่า ผู้นั้นต้องยินยอมรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นหากผู้ขอสินเชื่อไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ในระยะเวลาที่กำหนด อย่างไรก็ตามเพื่อป้องกันความเสียหายนี้ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ให้สินเชื่อหรือเจ้าหนี้ เราจึงควรมีหลักการสำหรับบริหารสินเชื่อ โดยเฉพาะ เนื่องจากการบริหารธุรกิจโดยทั่วไป ผู้ประกอบการจะได้รับชำระค่าสินค้าหรือบริการ

ในทันที ตรงข้ามกับธุรกิจสินเชื่อที่ผู้ให้สินเชื่อจะได้รับชำระเงินในภายหลัง ฉะนั้นหลักการบริหารธุรกิจโดยทั่วไปจึงไม่สามารถนำมาใช้บริหารธุรกิจสินเชื่อได้ แนวทางสำหรับการบริหารสินเชื่อประกอบด้วย 6 หลักการ ดังนี้ (วรรณฯ วงศ์สายทอง, 2560)

1.3.1 การควบคุมลูกหนี้ให้ใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ กล่าวคือ เป็นมาตรการที่ต้องควบคุมการใช้สินเชื่อของลูกหนี้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ครอบคลุมตั้งแต่เมื่อลูกหนี้ได้รับเงินจนกระทั่งเมื่อลูกหนี้ชำระหนี้เสร็จสิ้น เช่น ลูกหนี้แจ้งว่าขอสินเชื่อเพื่อปรับปรุงโรงงาน ก็ต้องปฏิบัติตามวัตถุประสงค์นี้ และในฐานะเจ้าหนี้ ขั้นตอนนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นของหลักการบริหารสินเชื่อ เนื่องจากหากลูกหนี้ดำเนินการนอกเหนือจากวัตถุประสงค์อาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการชำระหนี้ได้

1.3.2 การควบคุมให้ลูกหนี้ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อตกลง กล่าวคือ ข้อตกลงในสัญญาระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้เป็นเงื่อนไขที่ลูกหนี้ต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด แต่ก็ไม่ใช่ว่าเจ้าหนี้จะละเลยหรือไม่เอาใจใส่ลูกหนี้เลย เพราะอาจเป็นสาเหตุให้ลูกหนี้นั้นละเลยเช่นเดียวกัน เช่น การจ่ายเงินกู้เป็นรายงวดตามความก้าวหน้าของโครงการ เป็นต้น

1.3.3 การช่วยเหลือดูแลการดำเนินงานลูกหนี้ กล่าวคือ เจ้าหนี้ที่ต้องติดตามผลการประกอบการของลูกหนี้เป็นระยะๆ ตามความเหมาะสม เพื่อให้รู้ว่าสถานะของกิจการในปัจจุบันเป็นอย่างไร เพราะรายได้และกำไรของกิจการสะท้อนความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ในทุกขณะ ดังนั้น เจ้าหนี้สามารถคาดคะเนแนวโน้มความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้

1.3.4 การดูแลหลักประกันไม่ให้เสื่อมค่า กล่าวคือ สินเชื่อประเภทที่มีหลักประกันโดยลูกหนี้มอบกรรมสิทธิ์ให้เจ้าหนี้อีกด้วย ฉะนั้น เจ้าหนี้ต้องดูแลหลักประกันที่ว่าให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ที่สุด เนื่องจากถ้าลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามสัญญาเจ้าหนี้สามารถเอาหลักประกันเป็นการชำระหนี้ได้ สรุปคือ หากหลักประกันเสียหายเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้คืนไม่เต็มจำนวนอย่างแน่นอน

1.3.5 การดูแลอายุความและความสมบูรณ์ของเอกสารสัญญาหรือข้อตกลงต่างๆ กล่าวคือ สัญญาระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับการให้สินเชื่อ หากเอกสารไม่ครบถ้วนสมบูรณ์หรือเกิดการชำรุดสูญหายจะมีผลต่อการชำระหนี้ได้ ดังนั้น การจัดเก็บเอกสารต้องเป็นระบบและปลอดภัย นอกจากนี้การดูแลในด้านอายุความของสัญญาก็เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องจัดให้มีระบบการควบคุมที่ถูกต้อง หากมีการปล่อยให้สัญญาขาดอายุความ จะมีผลกระทบต่อการบินชำระหนี้ตามกฎหมายได้

1.3.6 การเตรียมมาตรการแก้ไขปัญหาอย่างถูกวิธี กล่าวคือ อย่างที่เราู้กันดีว่าการให้สินเชื่อเป็นการไว้วางใจว่าอีกฝ่ายจะชำระหนี้คืนได้ตามตกลงอย่างไรก็ตาม เราไม่สามารถวางใจโดยไม่มีแนวทางป้องกันเมื่อลูกหนี้มีปัญหาบางอย่างเกิดขึ้นจนกระทบต่อการชำระหนี้ เจ้าหนี้จึงต้องเตรียมมาตรการรองรับไว้ล่วงหน้า เพราะเมื่อปัญหาเกิดขึ้น เจ้าหนี้จะได้มีวิธีรับมือได้ทันทั่วทั้งที่ แต่เงื่อนไขคือลูกหนี้ต้องให้ความร่วมมือด้วย เช่น การปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับยอดผ่อนชำระให้น้อยลง การยืดระยะเวลาการชำระหนี้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สิน

2.1 ความหมายเกี่ยวกับหนี้สิน

หนี้สิน หมายถึง เงินที่ผู้หนึ่งติดค้างอยู่ซึ่งจะต้องใช้ให้แก่อีกผู้หนึ่ง (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2554)

หนี้สิน (Liabilities) หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลหรือกิจการเป็นหนี้บุคคลภายนอกหรือสิทธิเรียกร้องที่บุคคลภายนอกมีต่อบุคคลหรือกิจการ ด้วยเหตุนี้หนี้สินจึงเป็นพันธะที่บุคคลหรือกิจการจะต้องชดใช้ไม่ว่าจะเป็นการชดใช้ด้วยเงินสด สินค้าหรือบริการ หรือสิ่งมีค่าอื่นใดก็ตาม (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2563)

2.2 ลักษณะที่สำคัญและประเภทของหนี้สิน

ลักษณะที่สำคัญ และประเภทของหนี้สินสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ (รัตนภรณ์ เชาวติตระกูล: 2551)

2.2.1 ลักษณะที่สำคัญของหนี้สินมีดังนี้

- 1) เป็นภาระผูกพันในปัจจุบันที่เกิดจากเหตุการณ์ในอดีตของกิจการ เนื่องจากการประกอบธุรกิจทางการค้า เช่น การซื้อ สินค้าเป็นเงินเชื่อ การใช้บริการเป็นเงินเชื่อ การกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน
- 2) เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่เจ้าของกิจการต้องชดใช้ด้วย เงินสด สินทรัพย์อื่น หรือบริการตามที่ได้ตกลงกันไว้
- 3) สามารถกำหนดมูลค่าของหนี้สินและวันที่ครบกำหนดชำระหนี้ได้
- 4) สามารถระบุผู้รับเงินได้

2.2.2 ประเภทของหนี้สิน

หนี้สินมีระยะเวลาในการชำระหนี้ที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับข้อตกลง ดังนั้นการจำแนกประเภทหนี้สินจะพิจารณาจากความแตกต่างของระยะเวลาในการชำระหนี้ ซึ่งจำแนกได้ 2 ประเภทดังนี้

1) หนี้สินหมุนเวียน (*Current Liabilities*) หมายถึง หนี้สินของกิจการ ที่มีระยะเวลาครบกำหนด ในการชำระคืนภายใน 12 เดือนนับจากวันที่ทำการกู้ อาจชำระด้วยเงินสด หรือสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น นอกจากนี้หนี้สินหมุนเวียนยังมีลักษณะที่แตกต่างกัน สามารถจำแนกได้ 3 ประเภทดังนี้

(1) หนี้สินหมุนเวียนที่กำหนดมูลค่าแน่นอน (Determinable Current Liabilities)

(2) หนี้สินหมุนเวียนโดยประมาณ (Estimated Current Liabilities)

(3) หนี้สินหมุนเวียนที่อาจจะเกิดขึ้น (Contingent Current Liabilities)

2) หนี้สินระยะยาว (*Long-Term Liabilities*) หมายถึง หนี้สินที่มีระยะเวลาในการชำระหนี้คืนเกินกว่า 1 ปี หรือเกินกว่ารอบระยะเวลาดำเนินงานตามปกติของกิจการ (รอบระยะเวลาดำเนินการปกติเท่ากับ 12 เดือน) เช่น หนี้กู้ยืมเงินจ่ายระยะยาวเจ้าหนี้จำนอง เป็นต้น

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สิน

2.3.1 ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับการเป็นหนี้

สำหรับแนวคิดทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นหนี้ที่จะกล่าวถึงในที่นี้ประกอบด้วย ทฤษฎีการบริโภคแบบรายได้สมบูรณ์ (Absolute Income Hypothesis) ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้เปรียบเทียบ (Relative Income Hypothesis) ทฤษฎีรายได้ถาวร (Permanent Income Theory of Consumption) ทฤษฎีการบริโภคแบบช่วงอายุขัยหรือทฤษฎีวัฏจักรชีพ (Life Cycle Theory of Consumption) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554: 14-16) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) สมมติฐานการบริโภคแบบรายได้สมบูรณ์ (*Absolute Income Hypothesis*)

วันรัทซ์ มิ่งมณีนาคิน (2551) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้สมบูรณ์ซึ่งเป็นแนวคิดของ John Maynard Keynes ที่ว่าด้วยการบริโภคและการลงทุน โดยการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของบุคคลจะขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิที่สามารถใช้จ่ายได้จริงหรือรายได้พึงจ่าย (Disposable Income) กล่าวคือ บุคคลจะมีการบริโภคเพิ่มขึ้นเมื่อมีรายได้สุทธิที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้

จริงเพิ่มขึ้น ในทางกลับกันหากบุคคลมีรายได้สุทธิที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้จริงลดลง บุคคลนั้นจะมีระดับการใช้จ่ายเพื่อบริโภคลดลง

2) ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้เปรียบเทียบ (Relative Income Hypothesis)

ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้เปรียบเทียบ (Relative Income Hypothesis) เป็นแนวคิดของ James S. Duesenberry (1959) ที่ว่าการบริโภคไม่ได้มีความสัมพันธ์เฉพาะกับรายได้ส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังมีความสัมพันธ์กับรายได้เปรียบเทียบ (Relative Income)

พื้นฐานของข้อสมมติฐานรายได้เปรียบเทียบใน 2 ลักษณะที่มีอิทธิพลต่อการบริโภค คือ

(1) พฤติกรรมการบริโภคของผู้บริโภคแต่ละคนจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันมากกว่าการบริโภคของตนเองเพียงคนเดียว โดยผู้บริโภคแต่ละคนจะทำการเปรียบเทียบรายได้ของตนเองกับคนอื่นๆ ในสังคม โดยผู้บริโภคจะพยายามรักษามาตรฐานการครองชีพของตนเองให้ใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐานของสังคม และผู้บริโภคจะพยายามหลีกเลี่ยงพฤติกรรมการบริโภคของคนอื่น ๆ ในสังคมด้วย

(2) การบริโภคในปัจจุบันถูกกำหนดโดยแบบแผนของการบริโภคในอดีต กล่าวคือ ผู้บริโภคจะพยายามรักษามาตรฐานการบริโภคของตนเองกับระดับรายได้สูงสุดที่เคยได้รับมาก่อนเมื่อใดก็ตาม ที่รายได้ของตนเองลดลงต่ำกว่ารายได้สูงสุดที่ตนเองเคยได้รับมาก่อน ผู้บริโภคจะไม่ค่อยลดระดับการบริโภคของตนเองมากนัก เพราะมีความเคยชินกับมาตรฐานการบริโภคแบบเดิม

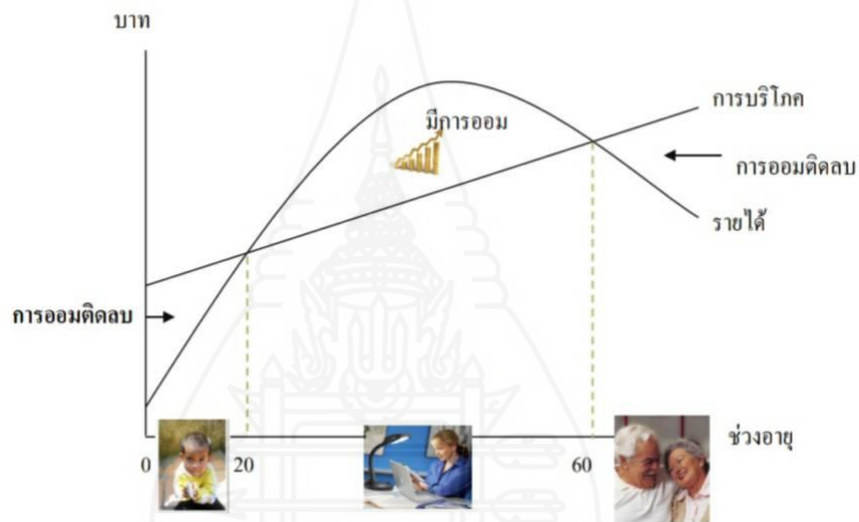
3) ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้ถาวร (Permanent Income Hypothesis)

Milton Friedman (1957) ได้กำหนดรายได้ออกเป็น 2 ส่วน คือ รายได้ถาวร (Permanent Income) และรายได้ชั่วคราว (Transitory Income) และกำหนดลักษณะการบริโภคออกเป็น 2 ส่วน เช่นกัน คือ การบริโภคถาวร (Permanent Consumption) และการบริโภคแบบชั่วคราว (Transitory Consumption) ในทฤษฎีนี้เชื่อว่าครัวเรือนจะมีพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้เพื่อการบริโภคโดยอ้างอิงกับรายได้ในระยะยาวที่คาดว่าจะได้รับ ตามทฤษฎีนี้เป็นเรื่องของการคาดการณ์และการวางแผนในระยะยาว กล่าวคือ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของครัวเรือนจะขึ้นอยู่กับรายได้ถาวร โดยครัวเรือนจะไม่ทำการบริโภคในส่วนของรายได้ชั่วคราว ดังนั้น เงินส่วนที่เหลือที่ไม่ได้ทำการบริโภคจะถือเป็นเงินออม ซึ่งสามารถเกิดได้ทั้งจากส่วนของรายได้ถาวรและรายได้ชั่วคราว

4) สมมติฐานการบริโภคแบบช่วงอายุขัย (Life Cycle Hypothesis)

Franco Modigliani และ Albert Ando (1963) ซึ่งสรุปแนวคิดได้ว่า ระดับการบริโภคของบุคคลมิได้ขึ้นอยู่กับระดับรายได้ ณ เวลาปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับรายได้ที่บุคคลนั้น

คาดว่าจะได้รับในอนาคต โดยบุคคลจะมีแบบแผนของรายได้ตลอดชั่วชีวิตของเขา ซึ่งในช่วงอายุน้อย บุคคลจะมีรายได้ต่ำมากแต่ในขณะที่เดียวกันบุคคลนั้นก็ยังต้องการการบริโภคในการดำรงชีวิต นั่นคือ บุคคลจะมีระดับการบริโภคสูงกว่าระดับรายได้แสดงว่าในช่วงนั้นเขาจะมีการออมติดลบ (dissaving) หรือมีหนี้สินเกิดขึ้น แต่เมื่อบุคคลนั้นอายุมากขึ้นประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น ระดับรายได้ของเขาก็จะสูงขึ้น นั่นคือ บุคคลจะมีระดับรายได้สูงกว่าระดับการบริโภค เงินส่วนที่เหลือจากการบริโภคถูกนำไปออม และเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุรายได้จะค่อยๆ ลดลงไปจนอยู่ในระดับต่ำเกือบเท่าตอนต้น ในขณะที่การบริโภคยังคงสูงอยู่ บุคคลจะกลับมา มีการออมเป็นลบอีกครั้งหนึ่ง (ดังแผนภาพ 1)

ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ของรายได้และการบริโภคในช่วงอายุขัย

ที่มา : William H. Branson. (1989). Macroeconomic Theory and Policy: p. 253

2.3.2 ทฤษฎีความต้องการถือเงิน ทฤษฎีความต้องการถือเงินของจอร์น เมนาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) มีรากฐานมาจากทฤษฎีความต้องการถือเงินของมาร์แชลล์ ในเรื่องปริมาณเงิน ในรูปความ ต้องการถือเงิน (cash balance quantity of money) ที่มีความเห็นว่าบุคคลจะถือเงินจำนวนหนึ่ง เพื่อความสะดวกในการใช้จ่าย และเพื่อมิให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่อง แต่ตามแนวความคิดของเคนส์นั้นเห็นว่า เงินมิได้มีบทบาทเพียงตัวกลางในการแลกเปลี่ยนเท่านั้น แต่เงินยังเป็น สินทรัพย์ (asset) ประเภทหนึ่งซึ่งได้แก่ หุ้นกู้ หรือพันธบัตร (bond) การที่ประชาชนจะเลือกการ ถือเงินกับการถือพันธบัตรนั้นมีปัจจัยที่สำคัญในการกำหนด นั่นคือ ระดับรายได้ และอัตรา ดอกเบี้ย กล่าวคือ ถ้าอัตรา

ดอกเบี้ยสูงความต้องการถือเงินของประชาชนจะน้อย เพราะ ประชาชนจะเลือกถือหลักทรัพย์มากกว่า หรือในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำลง ความ ต้องการถือเงินของประชาชนจะมากขึ้น เพราะ ประชาชนจะเลือกที่จะถือหลักทรัพย์น้อยลง นอกจากนี้เคนส์ยังได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ที่บุคคล ต้องการถือเงินไว้ 3 ประการได้แก่ ความ ต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน (Transaction Motive) ความต้องการถือเงินเพื่อ ฉุกเฉินฉุกเฉิน (Precautionary Motive) และความต้องการถือเงินเพื่อเก็ง กำไร (Speculative Motive)

3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการชำระหนี้

3.1 ความหมายของพฤติกรรมกรรมการชำระหนี้

พฤติกรรมกรรมการชำระหนี้ของสมาชิก คือ กิจกรรมที่สมาชิกกู้ยืมเงินจากโครงการแล้ว สมาชิกจะชำระเงินงวดตรงเวลาคงกำหนดไม่เคยผิดนัดชำระหนี้ หรือผิดนัดชำระหนี้ (พจนต์ เบ้าเที่ยง, 2550: 4)

พฤติกรรมกรรมการชำระหนี้คืนแก่สหกรณ์ หมายถึง ความสามารถในการชำระหนี้คืนเงินกู้ ของสมาชิกอันเนื่องมาจากปัจจัยด้านการชำระหนี้คืนเงินกู้และปัจจัยด้านเศรษฐกิจของสมาชิก (สายฝน อัสวาทสถิต, 2550 :6)

พฤติกรรมกรรมการชำระหนี้คืนเงินกู้ หมายถึง ลักษณะการตัดสินใจหรือพฤติกรรมเกี่ยวกับการชำระหนี้เงินกู้ (จุฑาพร เตยแก้ว, 2559: 5)

สรุป พฤติกรรมการชำระหนี้ หมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมของสมาชิกในการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ที่สามารถชำระหนี้ได้ตามเวลาที่กำหนด การชำระหนี้ครบตามจำนวน และการผิดนัดชำระหนี้

3.2 มลเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการชำระหนี้

การค้างชำระหนี้ ถึงแม้ว่าจะมีการวิเคราะห์และพิจารณาการให้สินเชื่อแล้วก็ตาม แต่ยังมีปัจจัยหลายปัจจัยที่ส่งผลให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ตามกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญา ซึ่งมูลเหตุของการค้างชำระหนี้ พอจะสรุปได้ดังนี้

3.2.1 ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้ หากปัจจัย ดังกล่าวเปลี่ยนแปลงย่อมส่งผลกระทบต่อตัวลูกหนี้ได้ ได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง นโยบายของรัฐบาล ค่านิยมและเทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ เป็นต้น

3.2.2 ปัจจัยภายใน เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในของผู้ให้สินเชื่อ และปัจจัยที่เกิดจากลูกหนี้ ซึ่งสามารถควบคุมการเปลี่ยนแปลงได้

1) ปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในของผู้ให้สินเชื่อ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การประเมินราคาหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม เช่น การประเมินราคา หลักประกันที่สูงเกินไป ระบบการติดตามและควบคุมหนี้ไม่มีประสิทธิภาพ การอำนวยความสะดวกไม่มีการกลั่นกรองที่ดี เช่น เจ้าหน้าที่ขาดประสบการณ์การดำเนินงานที่มุ่งเน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ เป็นต้น

2) ปัจจัยที่เกิดจากลูกหนี้ ได้แก่ การใช้เงินกู้ผิดวัตถุประสงค์ มีรายได้ที่ไม่แน่นอน ที่เกิดจากการย้ายถิ่นที่อยู่ การเปลี่ยนงาน หรือการถูกเลิกจ้างงาน จึงไม่สามารถรับภาระหนี้สินได้ ลูกหนี้ถึงแก่กรรมหรือเจ็บป่วยเรื้อรัง ทูพพลภาพ สภาพครอบครัวหย่าร้าง การใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย มีหนี้สินภายนอกมาก การทำการค้าเกินตัวหรือหวังผลกำไรในธุรกิจมากเกินไป การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารเป็นผลให้การดำเนินงานของธุรกิจชะงักงัน การทุจริตของผู้บริหารในกิจการ ลูกหนี้เจตนาบิดพลิ้วไม่ยอมชำระหนี้ หรือนำเงินไปชำระหนี้อื่น ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้อื่นดำเนินคดีและยึดทรัพย์ขายทอดตลาด เป็นต้น

จากนั้น คารณี พุทธวิบูลย์ (2553) ได้กล่าวเสริมไว้อีก 5 ข้อ ดังนี้

1) ลูกหนี้ขาดความตั้งใจที่จะชำระหนี้ ไม่ว่าจะเป็นอย่างอุปนิสัยหรือเจตนาก็ตาม เช่นเมื่อถึงกำหนดชำระหนี้ลูกหนี้จะพยายามถ่วงเวลาในการชำระหนี้ออกไปให้นานที่สุดหรือหากไม่ทวงถามก็ไม่ชำระหนี้ เป็นต้น ลูกหนี้ประเภทนี้ผู้ให้สินเชื่อต้องเข้มงวดและมีกระบวนการติดตามอย่างใกล้ชิด

2) ลูกหนี้ไม่เข้าใจเงื่อนไขการชำระหนี้ เช่น วันเวลาที่ครบกำหนดต้องชำระหนี้ในแต่ละงวด เป็นต้น ทั้งนี้หน้าที่ของผู้ให้สินเชื่อที่ต้องชี้แจงให้ลูกหนี้ทราบตั้งแต่ต้นหรืออาจมีการแจ้งลูกหนี้ทุกครั้งก่อนจะถึงวันครบกำหนดล่วงหน้า

3) ลูกหนี้ไม่ชำระเพราะคิดว่ายอดที่ต้องชำระมีจำนวนไม่มากจึงรวบยอดเพื่อจะได้ชำระพร้อมกันทีเดียว

4) ลูกหนี้หลงลืมวันกำหนดชำระหนี้เนื่องจากเป็นวินัยที่ลูกหนี้เองที่ไม่ได้จดบันทึกไว้

5) ลูกหนี้มีเงินชำระไม่เพียงพอแต่แสดงความตั้งใจที่จะชำระหนี้แก่ผู้ให้สินเชื่อ ได้ทราบลักษณะนี้ถือว่าเป็นเรื่องที่ดีเนื่องจากผู้ให้สินเชื่อจะได้เข้าใจปัญหาของลูกหนี้และอาจพิจารณาเพื่อขอผ่อนผันการชำระหนี้ได้อย่างมีเหตุมีผล

ปัญหาโดยทั่วไปที่สถาบันการเงินประสบจากการให้กู้เงินคือผู้กู้ไม่ส่งชำระคืนตามกำหนด สาเหตุของการค้างชำระนี้สามารถสรุปได้ดังนี้ (มานะ อ่อนนุ่ม, 2555, น. 2-3)

1) วิเคราะห์หนี้ที่มีปัญหาและแนวโน้มของการเกิดหนี้ที่มีปัญหา เปรียบเทียบกับ หนี้ทั้งหมดแยกตามสภาพหนี้ที่ชัดเจน และแยกตามราย ตามเขตการดำเนินงาน

2) วิเคราะห์แยกตามอายุหนี้ที่มีปัญหา

3) วิเคราะห์ตามวงเงิน

4) วิเคราะห์ปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระ

5) วิเคราะห์สภาพการทำกินทั่วไปของลูกหนี้

โดยสามารถแบ่งสาเหตุของการค้างชำระนี้เป็น 2 ด้าน ดังนี้

ด้านสหกรณ์

1) ไม่มีผู้รับผิดชอบติดตามเร่งรัดหนี้

2) ไม่มีการเร่งรัดติดตามหนี้ตามขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อ

3) ไม่มีการติดต่อสื่อสารสร้างความเข้าใจกับสมาชิกเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในฐานะลูกหนี้และในฐานะที่เป็นสมาชิกที่ดี

4) ไม่มีการตรวจสอบการใช้เงินกู้

5) ให้สมาชิกกู้ได้ตามสิทธิ มากกว่าให้กู้ตามวัตถุประสงค์

6) ไม่มีเจ้าหน้าที่สินเชื่อติดตามเร่งรัดหนี้

7) คณะกรรมการดำเนินการ ประชาชนกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม หรือกรรมการกลุ่มไม่มีบทบาทช่วยเหลือติดตามเร่งรัดหนี้ขาดความรู้ประสบการณ์ในการบริหารจัดการสินเชื่อ

8) ขาดการตรวจสอบลูกหนี้และการควบคุมภายในที่ดี

9) วงเงินกู้อนุมัติตามความรู้จักสนิทสนมเป็นการส่วนตัวระหว่างสมาชิกผู้กู้ คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่สินเชื่อ

ด้านสมาชิก

1) ไม่มีเงินชำระหนี้

(1) ประสภภัยธรรมชาติ

(2) ราคาผลผลิตตกต่ำ

(3) ผลผลิตเกิดความเสียหายจากโรคแมลง

(4) ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

- (5) ภาระครอบครัวร้ายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย
 - (6) ปัญหาด้านสุขภาพ
 - (7) มีหนี้สินหลายทาง
 - (8) เสี่ยงชีวิต ไม่มีผู้รับผิดชอบชำระหนี้
 - (9) ไม่มีที่ดินทำกิน
- 2) มีเงินแต่ไม่ชำระหนี้
- (1) รอกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรช่วยเหลือชำระหนี้
 - (2) เลียนแบบสมาชิกเนื่องจากไม่มีการดำเนินคดี
 - (3) การทุจริตในสหกรณ์
 - (4) หากชำระแล้ว กลัวถูกใหม่ไม่ได้
 - (5) พฤติกรรมการบริโภคฟุ่มเฟือย
 - (6) ตั้งใจไม่ชำระหนี้
- 3) คิดต่อไม่ได้
- (1) ออกนอกพื้นที่ไปประกอบอาชีพที่อื่น
 - (2) ไม่ทราบว่าอยู่ที่ใด
 - (3) ไม่ทราบว่ามีชีวิตอยู่หรือไม่

ปัญหาที่ตามมา คือ ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้เมื่อเกิดปัญหาผิดนัดชำระหนี้ต่อเนื่อง โดยไม่มีการแก้ไขกลายเป็นปัญหาหนี้ค้างนานจะส่งผลโดยตรงต่อสภาพคล่องในการดำเนินงานของสหกรณ์ลดลงขาดทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน ความสามารถในการก่อหนี้เพื่อนำเงินมาให้สินเชื่อลดลงปัญหาต่าง ๆ ข้างต้นจะส่งผลต่อการขาดทุนในธุรกิจสินเชื่อและขาดทุนในการดำเนินงานของสหกรณ์ในที่สุด

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยการค้างชำระหนี้ จะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่น่ามาศึกษา เพื่อหาความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการชำระหนี้ ทั้งปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน และปัจจัยที่เกิดจากลูกหนี้ เพื่อนำไปวิเคราะห์ภาพรวมปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการชำระหนี้

4. บริบทสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

4.1 ประวัติความเป็นมา

สหกรณ์เกิดจากการรวมตัวกันของเกษตรกรในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ที่ประสบกับปัญหาการขาดแคลนเงินทุนที่นำไปใช้ประกอบอาชีพ สหกรณ์จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2545 ชื่อว่า “สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด” มีสำนักงานตั้งอยู่ที่ เลขที่ 14 ม.11 ตำบลเวียง อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย วันสิ้นปีทางบัญชีคือ 30 กันยายนของทุกปี จากรายงานกิจการประจำปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562 มีสมาชิกจำนวน 166 คน ทุนเรือนหุ้น 1,437,000 บาท ปัจจุบันมีคณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 9 คน ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน 2 คน (สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด, 2562)

4.2 การดำเนินธุรกิจสหกรณ์

สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ 3 ประเภท ดังนี้

4.2.1 ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์ดำเนินธุรกิจสินเชื่อเป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์ มี 2 ประเภท คือ เงินให้กู้ระยะสั้น เงินให้กู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 10 และ 9 ตามลำดับ ในระหว่างปีสหกรณ์ให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิก จำนวน 544,884 บาท ระหว่างปีลูกหนี้ชำระหนี้ได้ตามกำหนด 858,701 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.66 ของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระระหว่างปี ณ วันสิ้นปีมีลูกหนี้เงินให้คงเหลือ 107 ราย เป็นเงิน 2,401,726 บาท และดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน 217,127 บาท ลูกหนี้เงินให้กู้ผิดนัดชำระหนี้เป็นเงิน 1,410,976 บาท ซึ่งสหกรณ์ได้ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้โดยพิจารณาจากลูกหนี้แต่ละรายไว้ จำนวน 836,449 บาท และประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ จำนวน 174,508 บาท

4.2.2 ธุรกิจเงินรับฝาก สหกรณ์รับฝากเงินจากสมาชิก จำนวน 49,306.52 บาท มีอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ร้อยละ 2.00

4.2.3 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์มีการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้กับสมาชิกเป็นปีแรก มีการจำหน่ายสินค้าจำนวน 22,215 บาท

4.3 ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 สหกรณ์มีฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงาน ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ฐานะทางการเงินสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

รายการ	ปี 2562 (บาท)	ปี 2561 (บาท)	ปี 2560 (บาท)	ปี 2559 (บาท)	ปี 2558 (บาท)
ทรัพย์สินหมุนเวียน	1,652,382.54	1,884,462.07	1,838,280.46	1,718,427.25	1,596,733.53
ทรัพย์สินไม่หมุนเวียน	16,197.89	18,07.83	10,047.06	6,220.66	8,214.76
รวมสินทรัพย์	1,668,580.43	1,892,269.90	1,848,327.52	1,724,647.91	1,604,948.29
หนี้สินหมุนเวียน	2,471,069.27	2,590,137.66	1,838,280.46	1,718,427.25	1,596,733.53
หนี้สินไม่หมุนเวียน	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
รวมหนี้สิน	2,471,071.27	2,590,139.6	2,668,130.51	2,679,175.40	2,665,936.17
ทุนเรือนหุ้น	1,437,000.00	1,409,750.00	1,312,900.00	1,208,780.00	1,128,530.00
ขาดทุนสะสม	(2,239,490.84)	(2,107,619.76)	(2,132,702.99)	(2,163,307.49)	(2,189,517.88)
ทุนของสหกรณ์	(802,490.84)	(697,869.76)	(819,802.99)	(954,527.49)	(1,060,987.88)

ตารางที่ 2.2 ผลการดำเนินงานสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

รายการ	ปี 2562 (บาท)	ปี 2561 (บาท)	ปี 2560 (บาท)	ปี 2559 (บาท)	ปี 2558 (บาท)
รวมรายได้ขาย/บริการ	258,360.00	206,949.00	241,036.00	234,667.00	240,031.00
รวมต้นทุนขาย/บริการ	86,177.03	48,199.50	64,598.51	66,010.84	77,550.44
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	27,338.00	14,313.00	11,950.00	-	-
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	69,824.54	(389,624.90)	(132,997.15)	-	-
รวมรายได้อื่น	61,010.17	60,517.43	51,469.74	60,589.03	48,198.80
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	322,577.68	598,121.60	341,589.88	203,034.80	1,603,819.84
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	(131,871.08)	25,083.23	30,604.50	26,210.39	(1,393,140.48)

4.4 การดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์

4.4.1 วัตถุประสงค์การให้กู้

วัตถุประสงค์การให้เงินกู้ระยะสั้นของสหกรณ์ ได้แก่ เงินกู้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรตามแผนงานผลิตสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ เช่น

1) ค่าพันธุ์พืช ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืชและโรคพืช อาหารสัตว์ วัสดุการเกษตร
 อื่นๆ ค่าเครื่องมือ ค่าซ่อมแซม ค่าซื้อปศุสัตว์ หรือสัตว์ปีกหรือสัตว์น้ำเพื่อเลี้ยงขายและค่าจ้าง
 เกี่ยวกับการเกษตร

2) ค่าใช้จ่ายในการเตรียมเพื่อขาย แปรรูป และขายผลิตผลการเกษตรซึ่งผู้
 ผลิตขึ้น

3) ค่าเช่าเกี่ยวกับการเกษตรเฉพาะที่ต้องชำระด้วยเงินสด

4) ค่าภาษีอากรเกี่ยวกับการเกษตร

5) ค่าบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกษตร

6) ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนตามที่จำเป็น

7) ซื่อสัตว์ใช้งานสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ

4.4.2 จำนวนขั้นสูงของเงินกู้

จำนวนเงินกู้ระยะสั้นแต่ละรายที่ให้แก่สมาชิกคนหนึ่งๆ นั้นสุดแต่คณะกรรมการ
 ดำเนินการกำหนดตามที่เห็นสมควร โดยคำนึงถึงความต้องการเงินกู้ตามแผนงานผลิตและการชำระหนี้
 เงินกู้อย่างอื่น ๆ ของผู้กู้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละหกสิบแห่งราคาประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วน เพื่อขาย
 ซึ่งผลิตด้วยเงินกู้นั้น ในกรณีที่ผู้กู้เงินกู้ระยะสั้นรายก่อนค้างชำระอยู่โดยได้รับผ่อนเวลาชำระหนี้
 จำนวนเงินกู้อย่างใหม่ เมื่อบวกด้วยส่วนที่ค้างชำระของเงินกู้อย่างอื่น ต้องไม่เกินอัตราร้อยละหกสิบ
 ดังกล่าว ในกรณีประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติร้ายแรงต้องไม่เกินอัตราร้อยละแปดสิบแห่งราคา
 ประเมินของผลิตผลเฉพาะส่วนเพื่อขาย

4.4.3 ระยะเวลาแห่งเงินกู้

เงินกู้ระยะสั้นนั้นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนดให้สมาชิกผู้กู้ชำระ
 คืนต้นเงินและดอกเบี้ยให้เสร็จภายในเวลาที่ขายผลิตผลด้วยเงินกู้นั้นได้จำนวนมาก โดยปกติต้องไม่เกิน
 สิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษให้กำหนดได้ไม่เกินสิบแปดเดือน ทั้งนี้ นับแต่วันทำ
 หนังสือกู้หรือหลักฐานการกู้

4.4.4 หลักประกันเงินกู้

การกู้เงินให้มีหลักประกันตามที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณากำหนด แต่อย่างน้อยต้องมีหลักประกันอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1) มีอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่ได้จำนองต่อเจ้าหนี้อื่นจำนองเป็นหลักประกัน โดยคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเป็นที่น่าพอใจว่าอสังหาริมทรัพย์นั้นมีราคาตลาดตามที่สหกรณ์ประเมินไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนเงินกู้ส่วนที่ไม่มีหลักประกัน ให้ระบุจำนวนเงินขั้นสูงเต็มราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์หรือในกรณีที่ราคาประเมินของอสังหาริมทรัพย์เกินสามแสนบาท จะระบุจำนวนเงินขั้นสูงไว้เพียงสามแสนบาทก็ได้ การจำนองดังกล่าวใช้เป็นประกันการชำระหนี้สินทั้งหลายของสมาชิกซึ่งมีอยู่หรือจะพึงมีในเวลาหนึ่งเวลาใดต่อสหกรณ์

เมื่อสมาชิกชำระหนี้สินทุกรายของตนต่อสหกรณ์แล้ว และไม่ประสงค์กู้เงินโดยจำนองอสังหาริมทรัพย์เป็นประกันต่อไปอีก ผู้จำนองจะถอนจำนองในส่วนที่ประกันหนี้ของสมาชิกนั้นได้ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นว่าเป็นการถูกต้องตามเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว สหกรณ์จึงอนุญาตให้ถอนจำนองได้

2) สำหรับเงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลัก ซึ่งจะทำให้สมาชิกผู้กู้แต่ละคนเป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์โดยจำนวนต้นเงินไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนดซึ่งต้องไม่สูงกว่า 30,000 บาท ถ้าสมาชิกผู้ขอู้ไม่ประสงค์จะใช้หลักประกัน ให้สมาชิกในกลุ่มเดียวกันทุกคนซึ่งกู้เงินดังกล่าวในฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ ทำหนังสือค้ำประกันต่อสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดไว้ โดยผู้ค้ำประกันต้องรับ เมื่อผู้กู้คนใดในบรรดาผู้ทำหนังสือค้ำประกันไม่ชำระหนี้เงินกู้ระยะสั้นเพื่อผลิตผลหลักประจำฤดูกาลผลิตนั้นให้เสร็จตามกำหนด บรรดาผู้ทำหนังสือค้ำประกันต้องรับผิดชอบชำระหนี้แทนผู้กู้

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์และจากกองทุนพิเศษ ส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 30,000 บาท เป็นไม่สูงกว่า 33,000 บาท

3) สำหรับการกู้เงินทุกประเภท ซึ่งทำให้ผู้กู้เป็นหนี้เงินกู้เช่นนั้นต่อสหกรณ์ โดยจำนวนต้นเงินรวมทั้งสิ้นไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการกำหนด ซึ่งต้องไม่สูงกว่า 30,000 บาท ถ้าผู้กู้ไม่มีหลักประกัน ผู้กู้ต้องจัดให้มีสมาชิกซึ่งคณะกรรมการดำเนินการได้สอบสวนพิจารณาเห็นสมควรแล้วเป็นผู้ค้ำประกันอย่างน้อยสองคน ในจำนวนผู้ค้ำประกันสำหรับเงินกู้แต่ละรายนั้นอย่างน้อยคนหนึ่งต้องมีอสังหาริมทรัพย์ของตนเองตามสมควร

ในกรณีสมาชิกกู้เงินจากเงินทุนปกติของสหกรณ์และจากกองทุนพิเศษ ส่งเสริมการเกษตรด้วย ให้ขยายจำกัดไม่สูงกว่า 30,000 บาท เป็นไม่สูงกว่า 33,000 บาท

สมาชิกคนหนึ่งจะเป็นผู้ค้าประกันหนี้เงินกู้สำหรับผู้มากกว่าสองคนในเวลาเดียวกันไม่ได้

เมื่อผู้ค้าประกันตายหรือลาออกจากสหกรณ์โดยเหตุอื่นหรือมีเหตุซึ่งคณะกรรมการดำเนินการไม่ไว้วางใจ คณะกรรมการดำเนินการมีอำนาจให้ผู้กู้จัดสมาชิกอื่น ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้าประกันแทนคนเดิมให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดการที่สมาชิกผู้ค้าประกันออกจากสหกรณ์ไม่ว่าเพราะเหตุใดๆ ไม่เป็นเหตุให้ผู้หนี้หลุดพ้นจากการค้าประกันจนกว่าผู้กู้ได้จัดสมาชิกอื่นซึ่งคณะกรรมการดำเนินการสอบสวนพิจารณาเห็นสมควรเข้าเป็นผู้ค้าประกันแทน

4.4.5 ดอกเบี้ยเงินกู้

ให้สหกรณ์เรียกดอกเบี้ยเงินกู้ทุกประเภทในอัตราไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี โดยคำนวณตามต้นเงินคงเหลือเป็นรายวันตั้งแต่วันถัดจากวันรับเงินกู้จนถึงวันชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น

คณะกรรมการดำเนินการอาจเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ได้ โดยจะประกาศอัตราดอกเบี้ยให้สมาชิกทราบเป็นคราว ๆ ไป

ในกรณีที่สมาชิกผู้กู้ไม่ชำระคืนต้นเงินทั้งหมดหรือบางส่วนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือกู้เงินให้สหกรณ์เรียกค่าปรับสำหรับต้นเงินส่วนที่มีได้ชำระตามกำหนดนั้น ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี นอกเหนือจากอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในวรรคแรก ทั้งนี้ โดยคำนวณเป็นรายวันนับตั้งแต่วันที่สมาชิกผู้กู้ผิดสัญญาเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้น เว้นแต่สมาชิกผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนเวลาได้

การชำระดอกเบี้ยเงินกู้ นั้น ถึงกำหนดพร้อมกับการชำระคืนเงินกู้หรืองวดชำระหนี้หนึ่ง ภายในสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์แต่ละปี ให้สมาชิกผู้กู้ชำระดอกเบี้ยเงินกู้ถึงสิ้นปีนั้นต่อสหกรณ์ด้วย

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตติยา เทียนไชย (2556) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เชื่อของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกาฬสินธุ์ วัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) ศึกษาความสามารถในการชำระหนี้เชื่อของลูกค้านาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เชื่อทาง

การเกษตรของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์ และ 4) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อความสามารถในการชำระสินเชื่อทางการเกษตรของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าความถี่ และแบบจำลองโลจิสต์ (Logit Model) ผลจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระสินเชื่อของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการชำระสินเชื่อ ณ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ได้แก่ รายได้เกษตรกรต่อปีที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

นันทภรณ์ บุญทอง (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด ที่มีหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระกับสหกรณ์ จำนวน 108 คน ผลการศึกษา พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านภัยธรรมชาติโดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า กรรมสิทธิ์ในที่ดิน หนี้สิน อื่นทั้งหมดนอกจากสหกรณ์ หนี้สินกับสถาบันการเงิน (กองทุนหมู่บ้าน และกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) ขาดแคลนเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ผลผลิตต่อไร่ อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ขาดแคลนแรงงาน อัตราค่าจ้างแรงงานสูง เกิดการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช และเกิดภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง ทำให้ไม่ได้รับผลผลิต หรือผลผลิตเสียหายมีผลต่อหนี้สินเงินกู้ระยะสั้นค้างชำระอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ คือ การนำเงินกู้ไปใช้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กู้ การจัดทำบัญชีครัวเรือนและต้นทุนอาชีพ และขยายเวลาการชำระหนี้

วราพร ท่าเงิน (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้สมาชิกผิคนัดชำระหนี้ของสหกรณ์การเกษตรธารโต จำกัด จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรธารโต จำกัด จำนวน 237 คน ผลการศึกษาพบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการผิคนัดชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยมีผลต่อการชำระหนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ คือการตรวจสอบการใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ วงเงินกู้ไม่พอกับความต้องการ และจำนวนงวดในการชำระคืนเงินกู้

อรทัย วรรณลา และอนงค์นุช เทียนทอง (2559) ได้ศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “พฤติกรรม การชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกร อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู” วัตถุประสงค์การศึกษา 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกร 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการชำระคืนเงินกู้ ของเกษตรกร ที่ชำระคืนเงินกู้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดและชำระคืนเงินกู้ไม่ได้ตามระยะเวลาที่ กำหนด และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เป็นสาเหตุของการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรล่าช้า วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติไคสแคว (Chi-Square), Independent Sample t-test, และ One Way ANOVA (F-test) ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการชำระคืนเงินกู้ คือ จำนวน สมาชิก การถือครองที่ดิน และวัตถุประสงค์ในการกู้ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการ ชำระคืนเงินกู้ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะการประกอบอาชีพ พื้นที่ใช้ในการทำการเกษตร รายได้ รายจ่าย อาชีพเสริม รายได้จากอาชีพเสริม จำนวนหนี้ทั้งหมด แหล่งเงินกู้ พฤติกรรมการชำระ คืนเงินกู้ของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยผัดนัดชำระหนี้ ส่วนคนที่เคยจะผัดนัดชำระหนี้ 1-2 ครั้ง มีสาเหตุที่ผัดนัดชำระ คือ รายจ่ายมากกว่ารายรับ

รัชดาภรณ์ บุญวงศ์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก สหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด จังหวัดระนอง วัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้าน เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารงานของสหกรณ์ ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรกระบือ จำกัด และ 4) เพื่อหาข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ปัญหาการค้างชำระหนี้เงินกู้ ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกระบือ จำกัด ที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ และความต้องการของ สมาชิกที่ต้องการให้สหกรณ์ช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติ Chi-Square (χ^2) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผล ต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่อายุของ สมาชิกและระยะเวลาการเป็นสมาชิก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สมาชิกส่วนใหญ่กู้เงินประเภท เงินกู้ระยะ ปานกลาง รายได้จากการประกอบอาชีพ 60,000 – 120,000 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน 30,000 – 60,000 บาทต่อปี ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ประเภทเงินกู้ รายได้จากการประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายใน ครัวเรือน และครอบครัวของ สมาชิกมีหนี้กับสถาบันอื่น และปัจจัยด้านสังคมของสมาชิก ส่วนใหญ่มี สมาชิกในครอบครัว 2-3 คน และ 4-5 คน และส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลของสมาชิกในกลุ่มเดียวกันและ

ผู้นำที่มีผลการชำระหนี้ ปัจจัยด้านการบริหารงานของสหกรณ์ คือกระบวนการติดตามหนี้ของสหกรณ์ การจัดชั้นลูกหนี้ของสหกรณ์ และอัตราดอกเบี้ยของสหกรณ์ มีระดับความสำคัญต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ในระดับมากทุกปัจจัย และมีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ ของสมาชิกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกปัจจัย และ ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ ได้แก่ ประสบอุทกภัย ทำให้ผลผลิตเสียหายรายได้ไม่แน่นอน และราคาผลผลิตตกต่ำ ทั้งสมาชิกมีความต้องการให้สหกรณ์ลดอัตราเงินกู้ และขยายเวลาการชำระเงินกู้

ศุภกร อิ่มสุข (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผัดผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) วัตถุประสงค์คือ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผัดผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์ Logistic regression ผลการศึกษา พบว่า รายได้ของลูกหนี้ต่อเดือน และรายจ่ายของลูกหนี้ต่อเดือน มีผลกระทบต่อบัญชีที่ทำให้เกิดการผัดผ่อนชำระหนี้ โดยรายได้ของลูกหนี้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์ ในทิศทางบวก คือ เมื่อมีรายได้ต่ำจะมีโอกาสที่ลูกหนี้สินเชื่อจะเกิดการผัดผ่อนชำระหนี้สูง และรายจ่าย ของลูกหนี้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบ คือ การที่มีรายจ่ายต่อเดือนสูงจะทำให้เกิดการผัดผ่อนชำระหนี้สูงนั้น ย่อมไม่เป็นจริงเสมอไป ส่วนตัวแปรอายุ อาชีพ สถานภาพ จำนวนบุคคลที่อยู่ในอุปการะ วงเงินกู้ สัดส่วนเงินผ่อนชำระต่อรายได้ ระยะเวลาในการชำระคืนต้นเงิน การแบ่งงวด การชำระ และวัตถุประสงค์การใช้สินเชื่อ ไม่มีผลกระทบต่อบัญชีที่ทำให้เกิดการผัดผ่อนชำระหนี้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการชำระหนี้ ผู้ศึกษาสามารถสรุปแนวคิดได้ดังนี้ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการชำระหนี้ของลูกหนี้เงินกู้ คือ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้จากการประกอบชีพ และค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ส่วนสาเหตุที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตรงตามเวลาที่กำหนด เกิดจากทั้งปัจจัยภายในที่เกิดจากตัวลูกหนี้ ปัจจัยภายนอก และปัจจัยที่เกิดจากแหล่งเงินกู้ โดยผู้ศึกษาจะทำการศึกษาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและมีแนวทางในการป้องกันการเกิดหนี้ค้างของสมาชิกสหกรณ์ได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด และ 2) เพื่อวัดระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ข้อมูลและแหล่งของข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด ที่ใช้บริการในธุรกิจสินเชื่อในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 107 คน โดยศึกษาจากจำนวนประชากรทั้งหมด

2. ข้อมูลและแหล่งของข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิดังนี้

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) รวบรวมได้จากการสอบถามสมาชิกสหกรณ์ที่ใช้บริการธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด ในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 107 ราย

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ และผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เช่น รายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เว็บไซต์ เพื่อใช้ประกอบการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย การเรียบเรียงข้อมูล และการอภิปรายผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ได้สร้างขึ้นตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบริบทของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด เพื่อนำมาปรับปรุงใช้ตามความเหมาะสม

3.2 ใช้แบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบและเติมข้อความ คำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) และแบบปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบและเติมข้อความ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สภาพการถือครองที่ดินทำกิน ขนาดพื้นที่ดินทำกิน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบและเติมข้อความ ประกอบด้วย รายได้รวมต่อปี ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปี และแหล่งกู้ยืมเงิน

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย การให้เงินกู้แก่สมาชิก การติดตามทวงถาม และการให้บริการด้านสินเชื่อ โดยแบ่งระดับเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	มากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	มาก
คะแนน 3	หมายถึง	กลาง
คะแนน 2	หมายถึง	น้อย
คะแนน 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ ประกอบด้วย ความสามารถชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ได้ตามกำหนด และสาเหตุที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหา และอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้บริการทางด้านสินเชื่อของสหกรณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้มีวิธีในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

4.1 การทดสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Content Validity)

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ออกแบบแล้ว ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้หรือไม่ หลังจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน

4.2 การทดสอบความเชื่อถือ (Reliability)

ผู้ศึกษานำเอาแบบสอบถามไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ (Pilot Test) กับกลุ่มทดสอบที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือสมาชิกสหกรณ์การเกษตรแม่สรวย จำกัด จำนวน 30 ตัวอย่าง ก่อนที่จะไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อทดสอบหาค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) จากนั้นผู้ศึกษาทำการวัดความเชื่อถือหรือความสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยกำหนดให้มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อถือ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) ผลการวัดความเชื่อถือด้วยค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบสอบถาม ได้เท่ากับ 0.822 ซึ่งเป็นค่าที่มากกว่า 0.70 จึงนำแบบสอบถามนี้ไปใช้ในการศึกษาต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วมาใช้สอบถามสมาชิกสหกรณ์ที่ใช้บริการธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด ในรอบปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2562 จำนวน 107 ราย โดยขอความร่วมมือกับสหกรณ์ในการเก็บแบบสอบถามเพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวน

5.2 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่มีการตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วตรวจสอบหาความถูกต้อง และนำข้อมูลที่ได้มาพิมพ์ในตาราง Microsoft Excel

5.3 นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์สถิติ เพื่อหาข้อสรุป

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

6.1 ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

6.2 นำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์สถิติ เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.3 วิเคราะห์หาข้อสรุปปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ตามกรอบแนวความคิดที่ได้กำหนดไว้

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อทราบข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ข้อมูลปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม และข้อมูลปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยนำเสนอในรูปแบบของตารางและบรรยายประกอบ ดังนี้

7.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ

7.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละและความถี่

7.1.3 ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนแบบมาตรวัด 5 ระดับ ตาม Likert Scale โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	หมายถึง	มีระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	หมายถึง	มีระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	หมายถึง	มีระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	หมายถึง	มีระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80	หมายถึง	มีระดับน้อยที่สุด

7.1.4 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหา และอุปสรรคเกี่ยวกับการให้บริการทางด้านสินเชื่อของสหกรณ์ วิเคราะห์โดยการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอเป็นคำบรรยาย

7.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) ที่ใช้ทดสอบสมมติฐานที่เกี่ยวกับความเป็นอิสระของตัวแปรสองตัว หรือความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวว่าเกี่ยวข้องกันหรือไม่ เพื่อหาความสัมพันธ์ของ

ปัจจัยเสี่ยงกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สภาพการถือครองที่ดินทำกิน ขนาดพื้นที่ดินทำกิน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และความสัมพันธ์กับสมาชิก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้รวมต่อปี ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปี และแหล่งกู้ยืมเงิน ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ได้แก่ การให้เงินกู้แก่สมาชิก การติดตามทวงถาม และการให้บริการด้านสินเชื่อ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาขอนำเสนอและอภิปรายผลการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ ได้ผลของการวิเคราะห์โดยแบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ และการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด
3. ระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Sig.	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ
P – Value	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่จะได้ผลลัพธ์เท่ากับหรือเกินกว่าที่สังเกตได้ภายใต้สมมุติฐานหลัก (null hypothesis)
χ^2	แทน	ค่าไคสแควร์ (Chi-Square)
*	แทน	มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
**	แทน	มีค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สภาพการถือครองที่ดินทำกิน ขนาดพื้นที่ดินทำกิน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน สถานะในครอบครัว ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์ โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

(n = 107)		
เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	49	45.79
หญิง	58	54.21
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 54.21 และเพศชาย จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 45.79

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

(n = 107)

ช่วงอายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	2	1.87
30 – 40 ปี	4	3.74
41 – 50 ปี	15	14.02
51 – 60 ปี	24	22.43
61 ปีขึ้นไป	62	57.94
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นอยู่ในช่วงอายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 57.94 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 51 – 60 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 22.43 ช่วงอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.02 ช่วงอายุ 30 – 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.74 และช่วงอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.87 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส

(n = 107)

สถานภาพการสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	9	8.41
สมรส	74	69.16
หม้าย	16	14.95
หย่า/แยกกันอยู่	8	7.48
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 69.16 รองลงมาคือ หม้าย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 14.95 โสด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.41 และหย่า/แยกกันอยู่ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.48 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

(n = 107)		
ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	56	52.34
มัธยมศึกษาตอนต้น	7	6.54
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	14	13.08
ปวท./ปวส./อนุปริญญา	11	10.28
ปริญญาตรี	17	15.89
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	2	1.87
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาด้านต่ำกว่ามัธยมศึกษา จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 52.34 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 15.89 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.08 ระดับปวท./ปวส./อนุปริญญา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.28 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.54 และระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.87 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์

(n = 107)

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
1 – 5 ปี	10	9.35
6 – 10 ปี	24	22.43
11 – 15 ปี	39	36.45
16 ปีขึ้นไป	34	31.78
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีช่วงระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 11 – 15 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 36.45 รองลงมาคือ ช่วงระยะเวลา 16 ปีขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 31.78 ช่วง 6 – 10 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 22.43 และช่วง 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.35 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพการถือครองที่ดินทำกิน

(n = 107)

สภาพการถือครองที่ดินทำกิน	จำนวน	ร้อยละ
เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด	46	42.99
เช่าที่ดินทั้งหมด	32	29.91
เป็นที่ดินของตนเองและเช่าบางส่วน	29	27.10
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพการถือครองที่ดินทำกิน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 42.99 รองลงมาคือ เช่า

ที่ดินทั้งหมด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 29.91 และเป็นที่ดินของตนเองและเช่าบางส่วน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 27.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดพื้นที่ดินทำกิน

(n = 107)		
ขนาดพื้นที่ดินทำกิน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ไร่	15	14.02
5 - 10 ไร่	34	31.78
11 - 20 ไร่	42	39.25
21 - 30 ไร่	14	13.08
31 ไร่ขึ้นไป	2	1.87
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดพื้นที่ดินทำกิน พบว่า ส่วนใหญ่มีขนาดพื้นที่ดินทำกินในช่วง 11 - 20 ไร่ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 39.25 รองลงมาคือ ช่วง 5 - 10 ไร่ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 31.78 ต่ำกว่า 5 ไร่ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.02 ช่วง 21 - 30 ไร่ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 13.08 และช่วง 31 ไร่ขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.87 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

(n = 107)

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	3	2.80
2 คน	21	19.63
3 คน	34	31.77
4 คน	26	24.30
5 คน	15	14.02
6 คน	8	7.48
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 3 คน จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 31.77 รองลงมาคือ สมาชิก 4 คน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 สมาชิก 2 คน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.63 สมาชิก 5 คน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 14.02 สมาชิก 6 คน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.48 และสมาชิก 1 คน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะในครอบครัว

(n = 107)

สถานะในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้าครอบครัว	72	67.29
ผู้อยู่อาศัยภายในครอบครัว	35	32.71
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะในครอบครัว พบว่า ส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าครอบครัว จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 67.29 และเป็นผู้อยู่อาศัยในครอบครัว จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 32.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์

(n = 107)		
ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์	จำนวน	ร้อยละ
ชักชวน/ปรึกษา/ให้คำแนะนำ ให้ชำระหนี้ตามกำหนด	103	96.26
ชักชวน/ปรึกษา/ให้คำแนะนำ ไม่ต้องชำระหนี้ตามกำหนด	1	0.93
ไม่ชำระหนี้ตามสมาชิกท่านอื่นๆ	3	2.81
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่ชักชวน/ปรึกษา/ให้คำแนะนำ ให้ชำระหนี้ตามกำหนด จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 96.26 รองลงมาคือ ไม่ชำระหนี้ตามสมาชิกท่านอื่นๆ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.81 และชักชวน/ปรึกษา/ให้คำแนะนำ ไม่ต้องชำระหนี้ตามกำหนด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93 ตามลำดับ

1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย รายได้รวมต่อปี ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี จำนวนภาระหนี้สินทั้งหมดกับสหกรณ์ วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินสหกรณ์ จำนวนหนี้สินจากแหล่งการเงินอื่นที่มีใช้สหกรณ์ที่ต้องชำระต่อปี และแหล่งกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นที่มีใช้สหกรณ์ โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าร้อยละและความถี่ ดังนี้

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้รวมต่อปี

(n = 107)

รายได้รวมต่อปี	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 60,000 บาท	6	5.61
60,001 – 120,000 บาท	11	10.28
120,001 – 180,000 บาท	9	8.41
180,001 – 240,000 บาท	28	26.17
240,001 – 300,000 บาท	32	29.91
300,001 บาท ขึ้นไป	21	19.62
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้รวมต่อปี พบว่า ส่วนใหญ่สมาชิกสหกรณ์มีรายได้รวมต่อปี 240,001 – 300,000 บาท จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 29.91 รองลงมาคือ รายได้รวมต่อปี 180,001 – 240,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 26.17 รายได้รวมต่อปี 300,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 19.62 รายได้รวมต่อปี 60,001 – 120,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10.28 รายได้รวมต่อปี 120,001 – 180,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 8.41 และรายได้รวมต่อปีต่ำกว่า 60,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.61 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี

(n = 107)

ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 60,000 บาท	13	12.15
60,001 – 120,000 บาท	12	11.21
120,001 – 180,000 บาท	19	17.76
180,001 – 240,000 บาท	42	39.25
240,001 – 300,000 บาท	18	16.82
300,001 บาท ขึ้นไป	3	2.81
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี พบว่า ส่วนใหญ่ค่าใช้จ่ายต่อปี 180,001 – 240,000 บาท จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 39.25 รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายต่อปี 120,001 – 180,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 17.76 ค่าใช้จ่ายต่อปี 240,001 – 300,000 บาท จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.82 ค่าใช้จ่ายต่อปี ต่ำกว่า 60,000 บาท จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 12.15 ค่าใช้จ่ายต่อปี 60,001 – 120,000 บาท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 11.21 และค่าใช้จ่ายต่อปี 300,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.81 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีกับสหกรณ์

(n = 107)

ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปี	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000 บาท	10	9.35
20,001 – 40,000 บาท	24	22.43
40,001 – 60,000 บาท	39	36.45
60,001 – 80,000 บาท	25	23.36

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปี	จำนวน	ร้อยละ
80,001 – 100,000 บาท	5	4.67
100,001 บาทขึ้นไป	4	3.74
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีกับสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีจำนวนภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีกับสหกรณ์ 40,001 – 60,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 36.45 รองลงมาคือ 60,001 – 80,000 บาท จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 23.26 20,001 – 40,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 22.43 ต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.95 80,001 – 100,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.67 และ 100,001 บาทขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.74 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.14 ความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินสหกรณ์

วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินสหกรณ์	ความถี่	ร้อยละ
ชำระหนี้สถาบันการเงินอื่น	6	3.64
ซื้อสินค้าอุปโภค/บริโภค	35	21.21
ลงทุนในการประกอบอาชีพ	106	64.23
ผ่อนชำระ/ซื้อ ที่อยู่อาศัย	3	1.82
ค่าใช้จ่ายเพื่อสุขภาพและการรักษาโรค	3	1.82
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาบุตร	10	6.06
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับภาษีสังคม	1	0.61
ค่าใช้จ่ายสันตนาการ	1	0.61
รวม	165	100.00

จากตารางที่ 4.14 ความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินสหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินสหกรณ์เพื่อลงทุนในการประกอบอาชีพ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 64.23 รองลงมาคือ ซื้อสินค้าอุปโภค/บริโภค จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.21 ค่าใช้จ่ายในการศึกษาบุตร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.06 ชำระหนี้สถาบันการเงินอื่น จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.64 ผ่อนชำระ/ซื้อ ที่อยู่อาศัย และค่าใช้จ่ายเพื่อสุขภาพและการรักษาโรค จำนวน 3 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 1.82 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับภาษีสังคม และค่าใช้จ่ายสันตนาการ จำนวน 1 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 0.61 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนหนี้สินจากแหล่งการเงินอื่นที่ต้องชำระต่อปี

(n = 107)		
จำนวนหนี้สินจากแหล่งการเงินอื่น	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000 บาท	38	35.51
20,001 – 40,000 บาท	27	25.23
40,001 – 60,000 บาท	27	25.23
60,001 – 80,000 บาท	8	7.48
80,001 – 100,000 บาท	7	6.55
รวม	107	100.00

จากตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนหนี้สินจากแหล่งการเงินอื่นที่มีใช้สหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีจำนวนหนี้สินจากแหล่งการเงินอื่นที่ต้องชำระต่อปี ต่ำกว่า 20,000 บาท จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 35.51 รองลงมาคือ 20,001 – 40,000 บาท และ 40,001 – 60,000 บาท จำนวน 27 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 25.23 60,001 – 80,000 บาท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 7.48 และ 80,001 – 100,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 6.55 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งเงินกู้จากจากสถาบันการเงินอื่น

(n = 141)		
แหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่น	ความถี่	ร้อยละ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	52	36.88
ธนาคารออมสิน	21	14.89
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หนึ่นนอกระบบ	65	46.10
	3	2.13
รวม	141	100.00

จากตารางที่ 4.16 ความถี่และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งเงินกู้จากสถาบันการเงินอื่นที่มีใช้สหกรณ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีแหล่งเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 รองลงมาคือ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 36.88 ธนาคารออมสิน จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.89 และหนึ่นนอกระบบ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.13 ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

จากการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย ใช้วิธีการทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยด้านการดำเนินงานของสมาชิกสหกรณ์ โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สภาพการถือครองที่ดินทำกิน ขนาดพื้นที่ดินทำกิน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และความสัมพันธ์กับสมาชิก ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้รวมต่อปี ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปี และแหล่งกู้ยืมเงิน ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ได้แก่ การให้เงินกู้แก่สมาชิก การติดตามทวงถาม และการให้บริการด้านสินเชื่อ ปรากฏผลวิเคราะห์ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สภาพการถือครองที่ดินทำกิน ขนาดพื้นที่ดินทำกิน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 1.1 เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
กำหนดให้

H_0 = เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

เพศ	พฤติกรรมชำระหนี้		รวม	χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด			
ชาย	9 (8.41)	40 (37.38)	49 (45.79)	0.154	0.695
หญิง	9 (8.41)	49 (45.79)	58 (54.21)		
รวม	18 (16.82)	89 (83.18)	107 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ส่วนใหญ่เพศหญิง ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 45.79 และรองลงมาเพศชาย ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด เป็นจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 37.38

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 0.154 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.695 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 1.2 อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
กำหนดให้

H_0 = อายุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

อายุ	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตาม	ไม่สามารถชำระหนี้ได้	รวม		
	กำหนด	ตามกำหนด			
ต่ำกว่า 30 ปี	-	2	2	2.724	0.605
	-	(1.87)	(1.87)		
30 – 40 ปี	1	3	4		
	(0.93)	(2.80)	(3.74)		
41 – 50 ปี	2	13	15		
	(1.87)	(12.15)	(14.02)		
51 – 60 ปี	2	22	24		
	(1.87)	(20.56)	(22.43)		
61 ปีขึ้นไป	13	49	62		
	(12.15)	(45.79)	(57.94)		
รวม	18	89	107		
	(16.82)	(83.18)	(100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ส่วนใหญ่สมาชิกอายุ 61 ปีขึ้นไปไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 45.79

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.724 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.605 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 1.3 สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

กำหนดให้

H_0 = สถานภาพการสมรสมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = สถานภาพการสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.19 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สถานภาพการสมรส	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด	รวม		
โสด	1 (0.94)	8 (7.48)	9 (8.41)	2.103	0.551
สมรส	14 (13.08)	60 (56.07)	74 (69.16)		

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

สถานภาพการ สมรส	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตาม กำหนด	ไม่สามารถชำระ หนี้ได้ตามกำหนด	รวม		
หม้าย	3 (2.80)	13 (12.15)	16 (14.95)		
หย่าร้าง/แยกกัน อยู่	-	8 (7.48)	8 (7.48)		
รวม	18 (16.82)	89 (83.18)	107 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่มีสถานภาพสมรส ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด เป็นจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 56.07

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.103 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.551 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า สถานภาพการสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 1.4 ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
กำหนดให้

H_0 = ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.20 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ระดับการศึกษา	พฤติกรรมชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด	รวม		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษา	11 (10.28)	45 (42.06)	56 (52.34)	1.145	0.950
มัธยมศึกษาตอนต้น	1 (0.93)	6 (5.61)	7 (6.54)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	2 (1.87)	12 (11.21)	14 (13.08)		
ปวท./ปวส./อนุปริญญา	2 (1.87)	9 (8.41)	11 (10.28)		
ปริญญาตรี	2 (1.87)	15 (14.02)	17 (15.89)		
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	- (-)	2 (1.87)	2 (1.87)		
รวม	18 (16.82)	89 (83.18)	107 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด เป็นจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 42.06

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของ สมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 1.145 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.950 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า ระดับ การศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 1.5 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของ สมาชิกสหกรณ์

กำหนดให้

H_0 = ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์

H_1 = ระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์

ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ระยะเวลาการเป็น สมาชิก	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตาม กำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ ได้ตามกำหนด	รวม		
1 - 5 ปี	-	10	10		
	-	(9.35)	(9.35)		
6 - 10 ปี	3	21	24	4.662	0.198
	(2.80)	(19.63)	(22.43)		
11 - 15 ปี	6	33	39		
	(5.61)	(30.84)	(36.45)		

ตารางที่ 4.21 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ระยะเวลาการเป็นสมาชิก	พฤติกรรมชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด	รวม		
16 ปีขึ้นไป	9 (8.41)	25 (23.36)	34 (31.78)		
รวม	18 (16.82)	89 (83.18)	107 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 11 – 15 ปี ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด เป็นจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.84

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.662 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.198 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่าระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 1.6 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

กำหนดให้

H_0 = ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = ระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.22 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการถือครองที่ดินทำกินกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สภาพการถือครองที่ดินทำกิน	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด	รวม		
เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด	9 (8.41)	37 (34.58)	46 (42.99)	1.202	0.548
เช่าที่ดินทั้งหมด	6 (5.61)	26 (24.30)	32 (29.91)		
เป็นที่ดินของตนเองและเช่าบางส่วน	3 (2.80)	26 (24.30)	29 (27.10)		
รวม	18 (16.82)	89 (83.18)	107 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสภาพการถือครองที่ดินทำกิน เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมดไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด เป็นจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 34.58

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการถือครองที่ดินทำกินกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 1.202 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.548 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่าสภาพการถือครองที่ดินทำกินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 1.7 ขนาดพื้นที่ดินทำกินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

กำหนดให้

H_0 = ขนาดพื้นที่ดินทำกินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = ขนาดพื้นที่ดินทำกินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดพื้นที่ดินทำกินกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ขนาดพื้นที่ดินทำ กิน	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตาม กำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ ได้ตามกำหนด	รวม		
ต่ำกว่า 5 ไร่	3 (2.80)	12 (11.21)	15 (14.02)	4.678	0.322
5 - 10 ไร่	6 (5.61)	28 (26.17)	34 (31.78)		
11 - 20 ไร่	4 (3.74)	38 (35.51)	42 (39.25)		
21 - 30 ไร่	4 (3.74)	10 (9.35)	14 (13.08)		
31 ไร่ขึ้นไป	1 (0.93)	1 (0.93)	2 (1.87)		
รวม	18 (16.82)	89 (83.18)	107 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.23 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีขนาดพื้นที่ดินทำกิน 11 - 20 ไร่ ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด เป็นจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 35.51

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการถือครองที่ดินทำกินกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.678 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.322 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่าขนาดพื้นที่ดินทำกินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 1.8 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

กำหนดให้

H_0 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = จำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.24 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตาม กำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ ได้ตามกำหนด	รวม		
1 คน	1 (0.93)	2 (1.87)	3 (2.80)	8.676	0.123
2 คน	4 (3.74)	17 (15.89)	21 (19.63)		
3 คน	3 (2.80)	31 (28.97)	34 (31.77)		

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ ได้ตามกำหนด	รวม		
4 คน	4 (3.74)	22 (20.56)	26 (24.30)		
5 คน	2 (1.87)	13 (12.15)	15 (14.02)		
6 คน	4 (3.74)	4 (3.74)	8 (7.48)		
รวม	18 (16.82)	89 (83.18)	107 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.24 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 คน ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด เป็นจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 28.97

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 8.676 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.123 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่าจำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 1.9 ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
กำหนดให้

H_0 = ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.25 ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด	รวม		
ชักชวน/ปรึกษา/ให้คำแนะนำ ให้ชำระหนี้ตามกำหนด	17 (15.89)	86 (80.37)	103 (96.26)	0.794	0.672
ชักชวน/ปรึกษา/ให้คำแนะนำ ไม่ต้องชำระหนี้ตามกำหนด	-	1 (0.94)	1 (0.94)		
ไม่ชำระหนี้ตามสมาชิกท่านอื่น ๆ	1 (0.93)	2 (1.87)	3 (2.80)		
รวม	18 (16.82)	89 (83.18)	107 (100.00)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.25 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์ ชักชวน/ปรึกษา/ให้คำแนะนำ ให้ชำระหนี้ตามกำหนด ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด เป็นจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 80.37

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 0.794 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.672 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 2 รายได้รวมต่อปี ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปี และแหล่งกู้ยืมเงินที่ต่างกัน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 2.1 รายได้รวมต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
กำหนดให้

H_0 = รายได้รวมต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = รายได้รวมต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อปีกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

รายได้รวมต่อปี	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด	รวม		
ต่ำกว่า 60,000 บาท	1 (0.93)	5 (4.67)	6 (5.60)	11.413	0.044*
60,001 – 120,000 บาท	-	11 (10.28)	11 (10.28)		

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

รายได้รวมต่อปี	พฤติกรรมชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด	รวม		
120,001 – 180,000 บาท	-	9	9		
	-	(8.41)	(8.41)		
180,001 – 240,000 บาท	2	26	28		
	(1.87)	(24.30)	(26.17)		
240,001 – 300,000 บาท	10	22	32		
	(9.35)	(20.56)	(29.91)		
300,001 บาท ขึ้นไป	5	16	21		
	(4.67)	(14.96)	(19.63)		
รวม	18	89	107		
	(16.82)	(83.18)	(100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.26 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้รวมต่อปี 240,001 – 300,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด เป็นจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้รวมต่อปีกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 11.413 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.044 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 แสดงว่า รายได้รวมต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 2.2 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์
กำหนดให้

H_0 = ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปีกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด	รวม		
ต่ำกว่า 60,000 บาท	2 (1.88)	11 (10.28)	13 (12.16)	5.526	0.355
60,001 – 120,000 บาท	1 (0.93)	11 (10.28)	12 (11.21)		
120,001 – 180,000 บาท	3 (2.80)	16 (14.96)	19 (17.76)		
180,001 – 240,000 บาท	11 (10.28)	31 (28.97)	42 (39.25)		
240,001 – 300,000 บาท	1 (0.93)	17 (15.89)	18 (16.82)		

ตารางที่ 4.27 (ต่อ)

ค่าใช้จ่ายในการบริโภค ต่อปี	พฤติกรรมชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ ตามกำหนด	ไม่สามารถ ชำระหนี้ได้ ตามกำหนด	รวม		
300,001 บาท ขึ้นไป	-	3	3		
	-	(2.80)	(2.80)		
รวม	18	89	107		
	(16.82)	(83.18)	(100.00)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี 180,001 – 240,000 บาท ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด เป็นจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 28.97

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปีกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 5.526 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.355 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 2.3 ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

กำหนดให้

H_0 = ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีกับสหกรณ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปี	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด	รวม		
ต่ำกว่า 20,000 บาท	-	10	10	6.694	0.244
	-	(9.35)	(9.35)		
20,001 – 40,000 บาท	7	17	24		
	(6.54)	(15.89)	(22.43)		
40,001 – 60,000 บาท	6	33	39		
	(5.61)	(30.84)	(36.45)		
60,001 – 80,000 บาท	5	20	25		
	(4.67)	(18.69)	(23.36)		
80,001 – 100,000 บาท	-	5	5		
	-	(4.67)	(4.67)		
100,001 บาทขึ้นไป	-	4	4		
	-	(3.74)	(3.74)		
รวม	18	89	107		
	(16.82)	(83.18)	(100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.28 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีกับสหกรณ์ 40,001 – 60,000 บาทไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมากที่สุด เป็นจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.84

ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีกับสหกรณ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 6.694 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.244 ซึ่งมีความมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีกับสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 2.4 แหล่งกู้ยืมเงินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

กำหนดให้

H_0 = แหล่งกู้ยืมเงินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = แหล่งกู้ยืมเงินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งกู้ยืมเงินกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

แหล่งเงินกู้จากจากสถาบัน การเงินอื่น	พฤติกรรมการชำระหนี้			χ^2	Sig.	
	ชำระหนี้ได้ ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระ หนี้ได้ตามกำหนด	รวม			
กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมือง	ใช่	13 (12.15)	39 (36.45)	52 (48.60)	4.835	0.028*
	ไม่ใช่	5 (4.67)	50 (46.73)	55 (51.40)		
ธนาคารออมสิน	ใช่	1 (0.93)	20 (18.69)	21 (19.63)	2.716	0.085*

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

แหล่งเงินกู้จากสถาบัน การเงินอื่น	พฤติกรรมชำระหนี้			χ^2	Sig.	
	ชำระหนี้ได้ ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระ หนี้ได้ตามกำหนด	รวม			
ธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร	ไม่ใช่	17 (15.89)	69 (64.49)	86 (80.37)	2.412	0.120
	ใช่	8 (7.48)	57 (53.27)	65 (60.75)		
	ไม่ใช่	10 (9.34)	32 (29.91)	42 (39.25)		
หนี้นอกระบบ	ใช่	1 (0.93)	2 (1.87)	3 (2.80)	0.601	0.438
	ไม่ใช่	17 (15.89)	87 (81.31)	104 (97.20)		
รวม		18 (16.82)	89 (83.18)	107 (100)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งกู้ยืมเงินกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ เป็นดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.835 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.028 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ความสัมพันธ์ระหว่างธนาคารออมสินกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.716 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.085 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.412 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.120 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ความสัมพันธ์ระหว่างหนี้ในระบบกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 0.601 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.438 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แหล่งเงินกู้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และหนี้ในระบบไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า แหล่งกู้ยืมเงินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 3 การให้เงินกู้แก่สมาชิก การติดตามทวงถาม และการให้บริการด้านสินเชื่อมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 3.1 การให้เงินกู้แก่สมาชิกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

กำหนดให้

H_0 = การให้เงินกู้แก่สมาชิกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = การให้เงินกู้แก่สมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.30 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้เงินกู้แก่สมาชิกกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

การให้เงินแก่สมาชิก	พฤติกรรมชำระหนี้						χ^2	Sig.	
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด		ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด		รวม				
จำนวนเงินกู้ที่ได้รับเพียงพอต่อความต้องการของท่าน	มากที่สุด	-	-	3	(2.80)	3	(2.80)	20.364	0.000**
	มาก	12	(11.21)	15	(14.02)	27	(25.23)		
	ปานกลาง	4	(3.74)	37	(34.58)	41	(38.32)		
	น้อย	2	(1.87)	24	(22.43)	26	(24.30)		
	น้อยที่สุด	-	-	10	(9.35)	10	(9.35)		
จำนวนเงินที่ผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม	มากที่สุด	1	(0.93)	6	(5.61)	7	(6.54)	16.938	0.002**
	มาก	11	(10.28)	16	(14.95)	27	(25.23)		
	ปานกลาง	5	(4.67)	29	(27.10)	34	(31.78)		
	น้อย	1	(0.93)	25	(23.36)	26	(24.30)		
	น้อยที่สุด	-	-	13	(12.15)	13	(12.15)		
ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม	มากที่สุด	-	-	6	(5.61)	6	(5.61)	23.668	0.000**
	มาก	13	(12.15)	16	(14.95)	29	(27.10)		
	ปานกลาง	4	(3.74)	30	(28.04)	34	(31.78)		
	น้อย	1	(0.93)	23	(21.50)	24	(22.43)		
	น้อยที่สุด	-	-	14	(13.08)	14	(13.08)		

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

การให้กู้เงินแก่สมาชิก	พฤติกรรมชำระหนี้						χ^2	Sig.
	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด	รวม					
อัตราดอกเบี้ยมี	มากที่สุด	3 (2.80)	4 (3.74)	7 (6.54)				
ความเป็นธรรม	มาก	9 (8.41)	18 (16.82)	27 (25.23)				
	ปานกลาง	3 (2.80)	30 (28.04)	33 (30.84)	13.234	0.010*		
	น้อย	3 (2.80)	25 (23.36)	28 (26.17)				
	น้อยที่สุด	-	-	12 (11.21)	12 (11.21)			

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการให้กู้เงินแก่สมาชิกกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ เป็นดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินกู้ที่ได้รับเพียงพอต่อความต้องการกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 20.364 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนเงินที่ผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรมกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 16.938 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.002 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรมกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 23.668 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยมีความเป็นธรรมกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 13.234 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.010 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการให้เงินกู้แก่สมาชิก ได้แก่ จำนวนเงินกู้ที่ได้รับเพียงพอต่อความต้องการ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม และอัตราดอกเบี้ยมีความเป็นธรรม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 แสดงว่า การให้เงินกู้แก่สมาชิกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

สมมติฐานที่ 3.2 การติดตามทวงถามมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

กำหนดให้

H_0 = การติดตามทวงถามมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

H_1 = การติดตามทวงถามไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ตารางที่ 4.31 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามทวงถามกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

การติดตามทวงถาม	ตาม	พฤติกรรมชำระหนี้						χ^2	Sig.
		ชำระหนี้ได้ตามกำหนด		ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด		รวม			
		ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนด	ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	ชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนด				
เจ้าหน้าที่	มากที่สุด	2	(1.87)	5	(4.67)	7	(6.54)		
ติดตามทวงถาม	มาก	2	(1.87)	20	(18.69)	22	(20.56)		
หนี้อย่างสุภาพ	ปานกลาง	14	(13.08)	63	(58.88)	77	(71.96)	1.934	0.586
ไม่ข่มขู่ คุกคาม	น้อย	0	0.00	1	(0.93)	1	(0.93)		
	น้อยที่สุด	0	0.00	0	0.00	0	0.00		

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

การติดตาม ทวงถาม		พฤติกรรมชำระหนี้						χ^2	Sig.
		ชำระหนี้ได้ ตามกำหนด		ไม่สามารถชำระ หนี้ได้ตาม กำหนด		รวม			
ท่านได้รับ	มากที่สุด	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1.914	0.384
หนังสือแจ้ง	มาก	2	(1.87)	21	(19.63)	23	(21.50)		
เตือนให้ชำระ	ปานกลาง	16	(14.95)	66	(61.68)	82	(76.64)		
หนี้ก่อนถึง	กำหนดชำระ								
	น้อย	-	-	2	(1.87)	2	(1.87)		
	น้อยที่สุด	-	-	-	-	-	-		
ความถี่ในการ	มากที่สุด	-	-	1	(0.93)	1	(0.93)	2.588	0.46
ติดตามทวงถาม	มาก	1	(0.93)	12	(11.21)	13	(12.15)		
มีความ	ปานกลาง	16	(14.95)	75	(70.09)	91	(85.05)		
เหมาะสม	น้อย	1	(0.93)	1	(0.93)	2	(1.87)		
	น้อยที่สุด	-	-	-	-	-	-		
มีการสอบถาม	มากที่สุด	-	-	2	(1.87)	2	(1.87)		
หนี้และการใช้	มาก	1	(0.93)	3	(2.80)	4	(3.74)	1.95	0.745
เงินกู้ให้ไป	ปานกลาง	13	(12.15)	52	(48.60)	65	(60.75)		
ตามวัตถุประสงค์	น้อย	3	(2.80)	22	(20.56)	25	(23.36)		
	น้อยที่สุด	1	(0.93)	10	(9.35)	11	(10.28)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการติดตามทวงถามกับพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ เป็นดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ติดตามทวงถามหนี้อย่างสุภาพ ไม่ข่มขู่ คุกคามกับ พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 1.914 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.586 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระกับ พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 16.938 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.384 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการติดตามทวงถามมีความเหมาะสมกับพฤติกรรมการ ชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.588 และ ค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.460 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ความสัมพันธ์ระหว่างมีการสอบถามหนี้และการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์กับ พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 1.950 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.745 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการติดตามทวงถาม ได้แก่ เจ้าหน้าที่ติดตามทวงถามหนี้อย่างสุภาพ ไม่ข่มขู่ คุกคาม การได้รับหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ ความถี่ ในการติดตามทวงถามมีความเหมาะสม และมีการสอบถามหนี้และการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ดังนั้น จึงปฏิเสธ สมมติฐาน H_0 แสดงว่า การติดตามทวงถามไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์

สมมติฐานที่ 3.3 การให้บริการด้านสินเชื่อมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของ สมาชิกสหกรณ์ กำหนดให้

H_0 = การให้บริการด้านสินเชื่อมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์

H_1 = การให้บริการด้านสินเชื่อไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิก สหกรณ์

ตารางที่ 4.32 ความสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการด้านสินเชื่อกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

การให้บริการด้าน สินเชื่อ		พฤติกรรมการชำระหนี้						χ^2	Sig.
		ชำระหนี้ได้ ตามกำหนด		ไม่สามารถ ชำระหนี้ได้ ตามกำหนด		รวม			
เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ได้แจ้งเงื่อนไข ข้อกำหนดในการ กู้ยืมและการชำระ หนี้ได้ครบถ้วน	มากที่สุด	1	(0.93)	5	(4.67)	6	(5.61)		
	มาก	1	(0.93)	18	(16.82)	19	(17.76)		
	ปานกลาง	16	(14.95)	65	(60.75)	81	(75.70)	2.514	0.473
	น้อย	-	-	-	-	-	-		
	น้อยที่สุด	-	-	1	(0.93)	1	(0.93)		
เจ้าหน้าที่ให้บริการ อย่างสุภาพ และมี ใจให้บริการ	มากที่สุด	1	(0.93)	2	(1.87)	3	(2.80)		
	มาก	1	(0.93)	16	(14.95)	17	(15.89)	2.192	0.334
	ปานกลาง	16	(14.95)	71	(66.36)	87	(81.31)		
ขั้นตอนการกู้ยืม และระยะเวลาการ อนุมัติเงินกู้มีความ เหมาะสม	มากที่สุด	1	(0.93)	0	0.00	1	(0.93)		
	มาก	1	(0.93)	17	(15.89)	18	(16.82)	6.933	0.074
	ปานกลาง	16	(14.95)	71	(66.36)	87	(81.31)		
	น้อย	0	0.00	1	(0.93)	1	(0.93)		
การให้บริการรับ ชำระหนี้สะดวก รวดเร็วและมีความ เหมาะสม	มากที่สุด	1	(0.93)	4	(3.74)	5	(4.67)		
	มาก	2	(1.87)	15	(14.02)	17	(15.89)	0.388	0.824
	ปานกลาง	15	(14.02)	70	(65.42)	85	(79.44)		

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บคือค่าร้อยละ

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการด้านสินเชื่อกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ เป็นดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้แจ้งเงื่อนไขข้อกำหนดในการกู้ยืมและการชำระหนี้ได้ครบถ้วนกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.514 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.473 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างสุภาพ และมีใจให้บริการกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.192 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.334 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างขั้นตอนการกู้ยืม และระยะเวลาการอนุมัติเงินกู้มีความเหมาะสมกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.588 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.074 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการรับชำระหนี้สะดวก รวดเร็วและมีความเหมาะสมกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 0.388 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.824 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการให้บริการด้านสินเชื่อได้แก่ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้แจ้งเงื่อนไข ข้อกำหนดในการกู้ยืมและการชำระหนี้ได้ครบถ้วน เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างสุภาพ และมีใจให้บริการ ขั้นตอนการกู้ยืม และระยะเวลาการอนุมัติเงินกู้มีความเหมาะสม และการให้บริการรับชำระหนี้สะดวก รวดเร็วและมีความเหมาะสม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า การให้บริการด้านสินเชื่อไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

3. ระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

การวิเคราะห์ระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย โดยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการให้เงินกู้แก่สมาชิก

การให้เงินกู้แก่สมาชิก	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
จำนวนเงินกู้ที่ได้รับเพียงพอต่อความต้องการของท่าน	2.87	0.98	ปานกลาง
จำนวนเงินที่ผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม	2.89	1.11	ปานกลาง
ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม	2.89	1.11	ปานกลาง
อัตราดอกเบี้ยมีความเป็นธรรม	2.89	1.11	ปานกลาง
รวม	2.89	1.08	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการให้เงินกู้แก่สมาชิก ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ คือ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม อัตราดอกเบี้ยมีความเป็นธรรม ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 1.11) เท่ากัน และจำนวนเงินกู้ที่ได้รับเพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.98) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการติดตามทวงถามของสหกรณ์

การติดตามทวงถามของสหกรณ์	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
เจ้าหน้าที่ติดตามทวงถามหนี้อย่างสุภาพ ไม่ข่มขู่ คุกคาม	3.32	0.61	ปานกลาง
ท่านได้รับหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ	3.19	0.44	ปานกลาง
ความถี่ในการติดตามทวงถามมีความเหมาะสม	3.12	0.40	ปานกลาง
มีการสอบสวนหนี้และการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์	2.63	0.79	ปานกลาง
รวม	3.07	0.56	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการติดตามทวงถามของสหกรณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาค่า คือ เจ้าหน้าที่ติดตามทวงถามหนี้อย่างสุภาพ ไม่ข่มขู่ คุกคาม ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.61) ท่านได้รับหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.44) ความถี่ในการติดตามทวงถามมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.40) และมีการสอบสวนหนี้และการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการให้บริการด้านสินเชื่อ

การให้บริการด้านสินเชื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสำคัญ
เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้แจ้งเงื่อนไข ข้อกำหนดในการกู้ยืมและการชำระหนี้ได้ครบถ้วน	3.27	0.60	ปานกลาง
เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างสุภาพ และมีใจให้บริการ	3.21	0.47	ปานกลาง
ขั้นตอนการกู้ยืม และระยะเวลาการอนุมัติเงินกู้มีความเหมาะสม	3.17	0.43	ปานกลาง
การให้บริการรับชำระหนี้สะดวก รวดเร็วและมีความเหมาะสม	3.25	0.53	ปานกลาง
รวม	3.22	0.51	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงาน ด้านการให้บริการด้านสินเชื่อ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาค่า คือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้แจ้งเงื่อนไข ข้อกำหนดในการกู้ยืมและการชำระหนี้ได้ครบถ้วน ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.60) การให้บริการรับชำระหนี้สะดวก รวดเร็วและมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.53) เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างสุภาพ และมีใจให้บริการ ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.47) และขั้นตอนการกู้ยืม และระยะเวลาการอนุมัติเงินกู้มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด และ 2) เพื่อวัดระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด ผู้ศึกษาได้สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา

การศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยเสี่ยงของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

1.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.21 อายุ 61 ปีขึ้นไป ร้อยละ 57.94 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 69.16 ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา ร้อยละ 52.34 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ 11 – 15 ปี ร้อยละ 36.45 มีที่ดินของตนเองทั้งหมด ร้อยละ 42.99 มีขนาดพื้นที่ดินทำกินในช่วง 11 – 20 ไร่ ร้อยละ 39.25 สมาชิกในครัวเรือน 3 คน ร้อยละ 31.77 มีสถานะในครอบครัวเป็นหัวหน้าครอบครัว ร้อยละ 67.29 และกลุ่มสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ชักชวน/ปรึกษา/ให้คำแนะนำ ให้ชำระหนี้ตามกำหนด ร้อยละ 96.26

1.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้รวมต่อปี 240,001 – 300,000 บาท ร้อยละ 29.91 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี 180,001 – 240,000 บาท ร้อยละ 39.25 จำนวนภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อกับสหกรณ์ 40,001 – 60,000 บาท ร้อยละ 36.45 วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินสหกรณ์เพื่อลงทุนในการประกอบอาชีพ ร้อยละ 64.23 จำนวนหนี้สินจาก

แหล่งเงินอื่นที่ต้องชำระต่อปี ต่ำกว่า 20,000 บาท ร้อยละ 35.51 และมีแหล่งเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 46.10

1.2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

1.2.1 ผลการศึกษา พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 0.154 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.695 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.2 ผลการศึกษา พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.724 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.605 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.3 ผลการศึกษา พบว่า สถานภาพการสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.103 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.551 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า สถานภาพการสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.4 ผลการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 1.145 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.950 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.5 ผลการศึกษา พบว่า ระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.662 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.198 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า ระยะเวลาการเป็นสมาชิกไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.6 ผลการศึกษา พบว่า สภาพการถือครองที่ดินทำกินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 1.202 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.548 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน

H_0 แสดงว่า สภาพการถือครองที่ดินทำกิน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.7 ผลการศึกษา พบว่า ขนาดพื้นที่ดินทำกินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.678 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.322 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า ขนาดพื้นที่ดินทำกินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.8 ผลการศึกษา พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 8.676 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.123 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.9 ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 0.794 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.672 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.10 ผลการศึกษา พบว่า รายได้รวมต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 11.413 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.044 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 แสดงว่า รายได้รวมต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.11 ผลการศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 5.526 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.355 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.12 ผลการศึกษา พบว่า ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อกับสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ค่าสถิติไคสแควร์ Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 6.694 และค่า Asymp.Sig. เท่ากับ 0.244 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธ

สมมติฐาน H_0 แสดงว่า ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีกับสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.13 ผลการศึกษา พบว่า แหล่งกู้ยืมเงินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ โดยมีเพียงแหล่งเงินกู้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และหนี้นอกระบบไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า แหล่งกู้ยืมเงินไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.14 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการให้เงินกู้แก่สมาชิกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ได้แก่ จำนวนเงินกู้ที่ได้รับเพียงพอต่อความต้องการ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม และอัตราดอกเบี้ยมีความเป็นธรรม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐาน H_0 แสดงว่า การให้เงินกู้แก่สมาชิกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.15 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการติดตามทวงถามไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า การติดตามทวงถามไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.2.16 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการให้บริการด้านสินเชื่อไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐาน H_0 แสดงว่า การให้บริการด้านสินเชื่อไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

1.3 ระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

1.3.1 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการให้เงินกู้แก่สมาชิกภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ คือ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม อัตราดอกเบี้ยมีความเป็นธรรม ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 1.11) เท่ากัน และจำนวนเงินกู้ที่ได้รับเพียงพอต่อความต้องการ ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.98) ตามลำดับ

1.3.2 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการติดตามทวงถามของสหกรณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาค่า คือ เจ้าหน้าที่ติดตามทวงถามหนี้อย่างสุภาพ ไม่ข่มขู่ คุกคาม ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.61) ท่านได้รับหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.44) ความถี่ในการติดตามทวงถามมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.12$, S.D. = 0.40) และมีการสอบถามหนี้และการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ

1.3.3 ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงาน ด้านการให้บริการด้านสินเชื่อ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาค่า คือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้แจ้งเงื่อนไข ข้อกำหนดในการกู้ยืมและการชำระหนี้ได้ครบถ้วน ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.60) การให้บริการรับชำระหนี้สะดวก รวดเร็วและมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.53) เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างสุภาพ และมีใจให้บริการ ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.47) และขั้นตอนการกู้ยืม และระยะเวลาการอนุมัติเงินกู้มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.43) ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย สามารถนำมาอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

2.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก สภาพการถือครองที่ดินทำกิน ขนาดพื้นที่ดินทำกิน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย กรรณลา และอนงค์นุช เทียนทอง (2559) ได้ศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “พฤติกรรมการชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกร อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู” ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการชำระคืนเงินกู้ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะการประกอบอาชีพ พื้นที่ใช้ในการทำการเกษตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภกร อิ่มสุข (2561) ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผัดผ่อนชำระหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อ สถาบัน

บริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)” ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปร อายุ อาชีพ สถานภาพ จำนวนบุคคลที่อยู่ในอุปการะ วงเงินกู้ สัดส่วนเงินผ่อนชำระต่อรายได้ ระยะเวลาในการชำระคืนต้นเงิน การแบ่งงวด การชำระ และวัตถุประสงค์การใช้สินเชื่อ ไม่มีผลกระทบต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดการผัดผ่อนชำระหนี้

2.1.2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่า รายได้รวมต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อกับสหกรณ์ และแหล่งกู้ยืมเงิน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตติยา เทียนไชย (2556) ได้ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินเชื่อ หนี้สำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 % ได้แก่ รายได้เกษตรกรต่อปีที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดาภรณ์ บุญวงศ์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรกระบรี จำกัด จังหวัดระนอง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการค้างชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ รายได้จากการประกอบอาชีพ

2.1.3 ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่า ด้านการให้เงินกู้แก่สมาชิกมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วน ด้านการติดตามทวงถาม และด้านการให้บริการด้านสินเชื่อ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราพร ทำจิ้น (2557) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ทำให้สมาชิกผัดผ่อนชำระหนี้ของสหกรณ์การเกษตรธารโต จำกัด จังหวัดยะลา พบว่า ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการผัดผ่อนชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยมีผลต่อการชำระหนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ คือการตรวจสอบการใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ วงเงินกู้น้อยไม่พอกับความต้องการ และจำนวนงวดในการชำระคืนเงินกู้น้อย

2.2 เพื่อวัดระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด พบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านการให้เงินกู้แก่สมาชิก พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.89$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับต่ำ คือ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรมชาติ ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรมชาติ อัตราดอกเบี้ยมีความเป็นธรรม และจำนวนเงินกู้ที่

ได้รับเพียงพอต่อความต้องการ ตามลำดับ ด้านการติดตามทวงถาม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาลำ คือ เจ้าหน้าที่ติดตามทวงถามหนี้อย่างสุภาพ ไม่ข่มขู่ คุกคาม ได้รับหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ ความถี่ในการติดตามทวงถามมีความเหมาะสม และมีการสอบถามหนี้และการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามลำดับ ด้านการให้บริการด้านสินเชื่อ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาลำ คือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้แจ้งเงื่อนไขข้อกำหนดในการกู้ยืมและการชำระหนี้ได้ครบถ้วน การให้บริการรับชำระหนี้สะดวก รวดเร็วและมีความเหมาะสม เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างสุภาพ และมีใจให้บริการ และขั้นตอนการกู้ยืม และระยะเวลาการอนุมัติเงินกู้มีความเหมาะสม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ นันทภรณ์ บุญทอง (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง ระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้างชำระของสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ และปัจจัยด้านนโยบายของรัฐ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากการศึกษาพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย มีข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา ดังนี้

3.1.1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมด้านรายได้รวมต่อปี และปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ด้านการให้เงินกู้แก่สมาชิก ประกอบด้วย ความเพียงพอของจำนวนเงินกู้ จำนวนเงินที่ผ่อนชำระหนี้ ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้ และอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ ในการพิจารณาอนุมัติให้สินเชื่อแก่สมาชิก สหกรณ์ควรมีการประเมินความเสี่ยง และพิจารณาสินเชื่อโดยวิธี 7C's วิธี 5 P's หรือการใช้นโยบาย CAMPARI เพื่อเป็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิก โดยเฉพาะความสามารถในการหารายได้ ที่สหกรณ์จำเป็นต้องทราบว่ารายได้ของสมาชิกในการชำระหนี้คืนให้กับสหกรณ์มีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด มีแผนการชำระหนี้อย่างไร การที่

สมาชิกจะสามารถชำระหนี้คืนได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับรายได้ของสมาชิกเป็นสำคัญ สหกรณ์จะต้องพิจารณาโครงสร้างทางการเงินของสหกรณ์ว่าสหกรณ์มีเงินทุนมาจากแหล่งใด เป็นเงินลงทุนระยะสั้นหรือระยะยาว และมีต้นทุนทางการเงินเท่าใด เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ในการกำหนดจำนวนเงินให้กู้ ระยะเวลาในการผ่อนชำระ และอัตราดอกเบี้ยเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงานของสหกรณ์ด้วย และสหกรณ์ควรมีการอบรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับสมาชิก เพื่อให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นรายได้จากการประกอบอาชีพหรือรายได้เสริมอื่น ๆ รวมทั้งการให้ความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการรายได้และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

3.1.2 ระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด พบว่า สาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ค่าเฉลี่ยเรียงจากสูงไปหาค่า คือ ด้านการให้บริการด้านสินเชื่อ ด้านการติดตามทวงถาม และด้านการให้เงินกู้แก่สมาชิก ดังนั้นสหกรณ์ควรมีการบริหารจัดการสินเชื่อ โดยมีการวางแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการบริหารจัดการองค์กรโดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และสามารถควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผน และควรมีการควบคุมให้สมาชิกใช้เงินกู้ตรงตามวัตถุประสงค์ การควบคุมให้สมาชิกปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อตกลง การให้ความช่วยเหลือ และมีมาตรการแก้ไขปัญหาอย่างถูกวิธี ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของสหกรณ์ด้วย

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย เท่านั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในสาขาอื่นๆ เพื่อที่จะได้มาซึ่งผลการวิจัยที่มีความหลากหลายและเป็นประเด็นสำคัญที่มีผลอย่างแท้จริง

3.2.2 การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาจากข้อมูลและความคิดเห็นในช่วงระยะเวลาหนึ่งของการวิจัยเท่านั้น ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์เท่านั้น จึงควรมีการศึกษาข้อมูลจากสมาชิกของสหกรณ์เป็นระยะ ๆ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขพฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ได้มากขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2562). *ภาวะเศรษฐกิจภาคสหกรณ์ไทย ปี 2561*. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2563). *ภาวะเศรษฐกิจภาคสหกรณ์ไทย ปี 2562*. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2562). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ หลักการ อุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2563). *แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้ำชำระของสหกรณ์*. สืบค้น 15 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://web.cpd.go.th/sakaeo/images/PDF/Final-62.pdf>
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. “แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580”. 2561.
- จุฑาทพร เดยแก้ว. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมชำระหนี้เงินกู้ของเกษตรกรลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี*.
- ดารณี พุททวิบูลย์. (2553). *การจัดการสินเชื่อ = Credit Management (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2563). *เงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนจำแนกตามวัตถุประสงค์*. สืบค้น 7 ตุลาคม 2563, จาก https://www.bot.or.th/App/BTWS_STAT/statistics/ReportPage.aspx?reportID=891&language=th.
- นันทภรณ์ บุญทอง. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อหนี้เงินกู้ระยะสั้นค้ำชำระของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดินป่าน้ำขาว จำกัด จังหวัดระนอง. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- พยนต์ เป้าเที่ยง. (2550). *พฤติกรรมชำระหนี้ของสมาชิกโครงการธนาคารประชาชนธนาคารออมสินในจังหวัดหนองบัวลำภู. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- มานะ อ่อนนุ่ม. (2555). *การบริหารจัดการหนี้*. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี.

- รัชดาภรณ์ บุญวงศ์. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการค้าชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร กระบุรี จำกัด จังหวัดระนอง*. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชา สหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตติยา เทียนไชย. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการชำระหนี้เงินเชื่อของลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดกาฬสินธุ์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัตนารักษ์ เขาวลิตตระกูล. (2551). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับหนี้สิน*. สืบค้น 10 มีนาคม 2563, จาก http://www.pbntc.moe.go.th/inventor_teacher/datas/A%201.doc.
- วราพร ท่าจีน. (2557). *ปัจจัยที่ทำให้สมาชิกผิคนัดชำระหนี้ของสหกรณ์การเกษตรธรรโต จำกัด จังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรธรรโต จำกัด*. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณนา วงศ์สายทอง. (2560). *การบริหารธุรกิจสินเชื่อสหกรณ์*. ลำปาง: สำนักงานสหกรณ์, กลุ่ม ส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการสหกรณ์.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2551). *หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค*. กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภกร อุ่มสุข. (2561). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผิคนัดชำระหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อ สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน)*. การศึกษาค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด. (2562). *รายงานกิจการประจำปี 2562*. เชียงราย: สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด.
- สายฝน อัสวเวทสถิต. (2550). *การศึกษาพฤติกรรมการชำระหนี้สินแก่สหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ เครดิตยูเนียนวงสัมพันธ์ จำกัด*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554*. สืบค้น 15 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <http://www.royin.go.th/dictionary/index.php>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). *พฤติกรรม การเป็นหนี้ครัวเรือนเกษตร พ.ศ. 2554*. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานวิเคราะห์และพยากรณ์สถิติเชิงเศรษฐศาสตร์.

อรรถัย กรรณลา และอนงค์นุช เทียนทอง. (2559). *พฤติกรรมการณ์การชำระคืนเงินกู้ของเกษตรกรอำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น

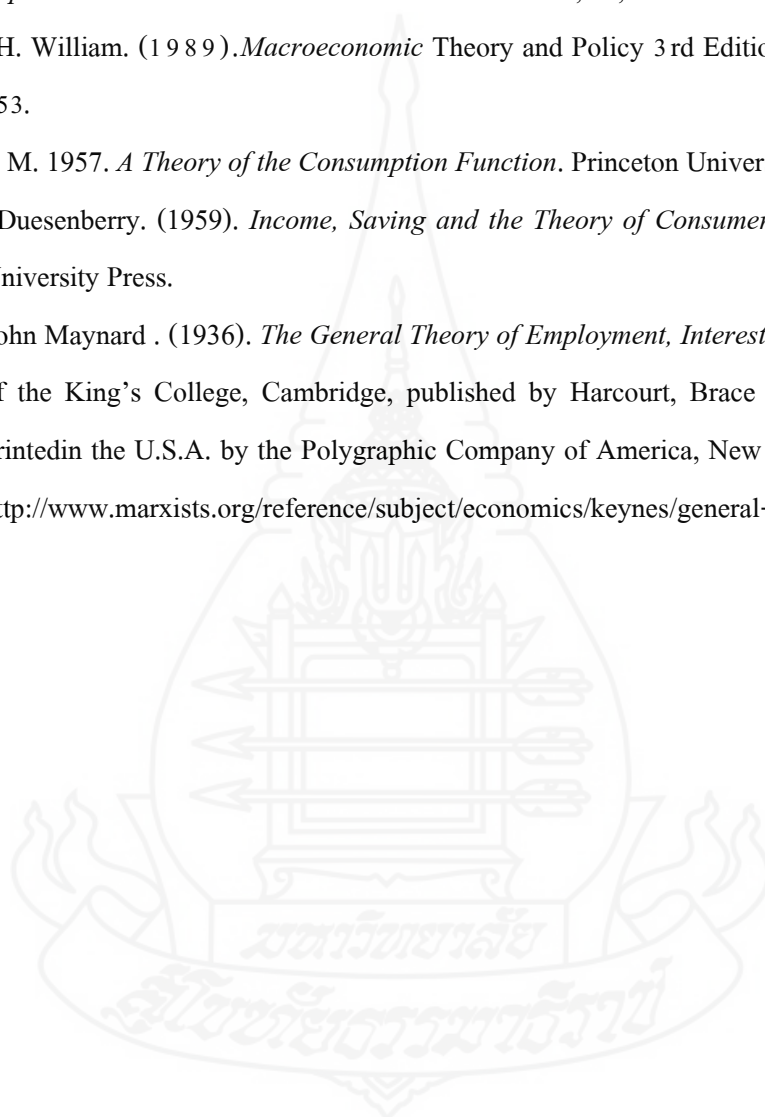
Albert Ando and Franco Modigliani. (1963). *The "Life Cycle" Hypothesis of Saving: Aggregate Implications and Tests*. American Economic Review, 53, 55-84.

Branson, H. William. (1989). *Macroeconomic Theory and Policy* 3rd Edition: Harper & Row: p. 253.

Friedman, M. 1957. *A Theory of the Consumption Function*. Princeton University Press.

James S. Duesenberry. (1959). *Income, Saving and the Theory of Consumer Behavior*. Harvard University Press.

Keynes, John Maynard . (1936). *The General Theory of Employment, Interest and Money*. Fellow of the King's College, Cambridge, published by Harcourt, Brace and Company, and printed in the U.S.A. by the Polygraphic Company of America, New York; สืบค้นจาก <http://www.marxists.org/reference/subject/economics/keynes/general-theory/>.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย
สกลนคร

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิก

สหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด จังหวัดเชียงราย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยเสี่ยงกับพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด
2. เพื่อวัดระดับความเป็นไปได้ของสาเหตุที่สัมพันธ์หรือทำให้เกิดพฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

คำชี้แจง:

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์ และปัญหาและแนวทางในการป้องกันการเกิดหนี้ค้างของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรปฏิรูปที่ดินเวียงป่าเป้า จำกัด

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้ศึกษาจะถือเป็นความลับ และนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหา และอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้บริการทางด้านสินเชื่อของสหกรณ์

ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ตรงกับความเป็นจริง และความคิดเห็นของท่าน เพื่อจะได้ นำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานของสหกรณ์ได้อย่างถูกต้อง

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1.1 เพศ 1. ชาย 2. หญิง

1.2 อายุปี

1.3 สถานภาพการสมรส

1. โสด

2. สมรส

3. หม้าย

4. หย่า/แยกกันอยู่

1.4 ระดับการศึกษา

1. ต่ำกว่ามัธยมศึกษา

2. มัธยมศึกษาตอนต้น

3. มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

4. ปวท. / ปวส. / อนุปริญญา

5.ปริญญาตรี

6.ปริญญาโทหรือสูงกว่า

1.5 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกปี

1.6 สภาพการถือครองที่ดินทำกิน

1. เป็นที่ดินของตนเองทั้งหมด

2. เช่าที่ดินทั้งหมด

3. เป็นที่ดินของตนเองและเช่าบางส่วน

1.7 ขนาดพื้นที่ดินทำกินไร่

1.8 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคน

1.9 ท่านมีสถานะในครอบครัว

1. หัวหน้าครอบครัว

2. ผู้อยู่อาศัยภายในครอบครัว

1.10 ความสัมพันธ์กับสมาชิกในสหกรณ์

1. ชักชวน/ปรึกษา/ให้คำแนะนำ ให้ชำระหนี้ตามกำหนด

2. ชักชวน/ปรึกษา/ให้คำแนะนำ ไม่ต้องชำระหนี้ตามกำหนด

3. ไม่ชำระหนี้ตามสมาชิกท่านอื่น ๆ

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคม

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

2.1 รายได้รวมต่อปี

☐ 1. ต่ำกว่า 60,000 บาท	☐ 2. 60,001 – 120,000 บาท
☐ 3. 120,001 – 180,000 บาท	☐ 4. 180,001 – 240,000 บาท
☐ 5. 240,001 – 300,000 บาท	☐ 6. 300,001 บาท ขึ้นไป

2.2 ค่าใช้จ่ายในการบริโภคต่อปี

☐ 1. ต่ำกว่า 60,000 บาท	☐ 2. 60,001 – 120,000 บาท
☐ 3. 120,001 – 180,000 บาท	☐ 4. 180,001 – 240,000 บาท
☐ 5. 240,001 – 300,000 บาท	☐ 6. 300,001 บาท ขึ้นไป

2.3 ภาระหนี้สินที่ต้องชำระต่อปีกับสหกรณ์

☐ 1. ต่ำกว่า 20,000 บาท	☐ 2. 20,001 – 40,000 บาท
☐ 3. 40,001 – 60,000 บาท	☐ 4. 60,001 – 80,000 บาท
☐ 5. 80,001 – 100,000 บาท	☐ 6. 100,001 บาทขึ้นไป

2.4 วัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินสหกรณ์ (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1. ชำระหนี้สถาบันการเงินอื่น	☐ 2. ซื้อสินค้าอุปโภค/บริโภค
☐ 3. ลงทุนในการประกอบอาชีพ	☐ 4. ผ่อนชำระ/ซื้อ ที่อยู่อาศัย
☐ 5. ผ่อนชำระ/ซื้อ ยานพาหนะ	☐ 6. ค่าใช้จ่ายเพื่อสุขภาพและการรักษาโรค
☐ 7. ค่าใช้จ่ายในการศึกษาบุตร	☐ 8. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับภาษีสังคม
☐ 9. ค่าใช้จ่ายสันตนาการ	☐ 11. ค่าใช้จ่ายเดินทาง
☐ 12. อื่น ๆ ระบุ.....	

2.5 จำนวนหนี้สินจากแหล่งการเงินอื่นที่มีใช้สหกรณ์ที่ต้องชำระต่อปี

☐ 1. ต่ำกว่า 20,000 บาท	☐ 2. 20,001 – 40,000 บาท
☐ 3. 40,001 – 60,000 บาท	☐ 4. 60,001 – 80,000 บาท
☐ 5. 80,001 – 100,000 บาท	☐ 6. 100,001 บาทขึ้นไป

2.6 แหล่งกู้เงินจากสถาบันการเงินอื่นที่มีใช้สหกรณ์ (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ธนาคารออมสิน
3. ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.)
4. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
5. หนี้นอกระบบ
6. อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง น้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์		ระดับการดำเนินงานของสหกรณ์				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.1 การให้เงินกู้แก่สมาชิก						
1	จำนวนเงินกู้ที่ได้รับเพียงพอต่อความต้องการของท่าน					
2	จำนวนเงินที่ผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม					
3	ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้มีความเป็นธรรม					
4	อัตราดอกเบี้ยมีความเป็นธรรม					
3.2 การติดตามทวงถามของสหกรณ์						
1	เจ้าหน้าที่ติดตามทวงถามหนี้อย่างสุภาพ ไม่ข่มขู่คุกคาม					
2	ท่านได้รับหนังสือแจ้งเตือนให้ชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ					

ปัจจัยด้านการดำเนินงานของสหกรณ์		ระดับการดำเนินงานของสหกรณ์				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3	ความถี่ในการติดตามทวงถามมีความเหมาะสม					
4	มีการสอบทานหนี้และการใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์					
3.3 การให้บริการด้านสินเชื่อ						
1	เจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้แจ้งเงื่อนไข ข้อกำหนดในการกู้ยืมและการชำระหนี้ได้ครบถ้วน					
2	เจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างสุภาพ และมีใจให้บริการ					
3	ขั้นตอนการกู้ยืม และระยะเวลาการอนุมัติเงินกู้มีความเหมาะสม					
4	การให้บริการรับชำระหนี้สะดวก รวดเร็วและมีความเหมาะสม					

ส่วนที่ 4 พฤติกรรมการชำระหนี้ของสมาชิกสหกรณ์

คำชี้แจง: กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

4.1 ในรอบปีที่ผ่านมามีท่านสามารถชำระหนี้ให้กับสหกรณ์ได้ตามกำหนดหรือไม่

1. ชำระหนี้ได้ตามกำหนดทุกครั้ง
2. ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

4.2 กรณีที่ท่านไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดมีสาเหตุมาจาก

1. รายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย
2. มีความจำเป็นต้องนำเงินไปใช้จ่ายอย่างอื่นก่อน
3. ต้องชำระเงินกู้จากแหล่งการเงินอื่นก่อน
4. ท่านมีเจตนาที่จะไม่ชำระหนี้
5. อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 5 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ปัญหา และอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้บริการทางด้านสินเชื่อของ
สหกรณ์

.....

.....

.....

.....

.....

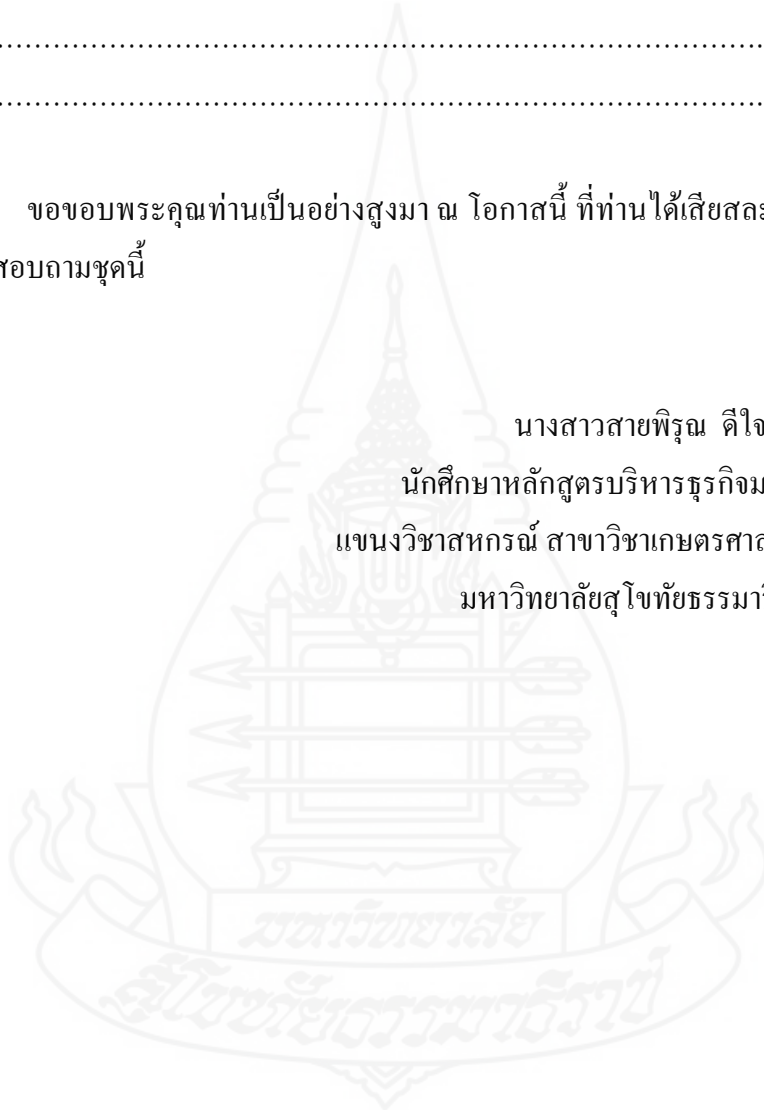
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ที่ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการ
ตอบแบบสอบถามชุดนี้

นางสาวสายพิรุณ ดีใจ

นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

แขนงวิชาสหกรณ์ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

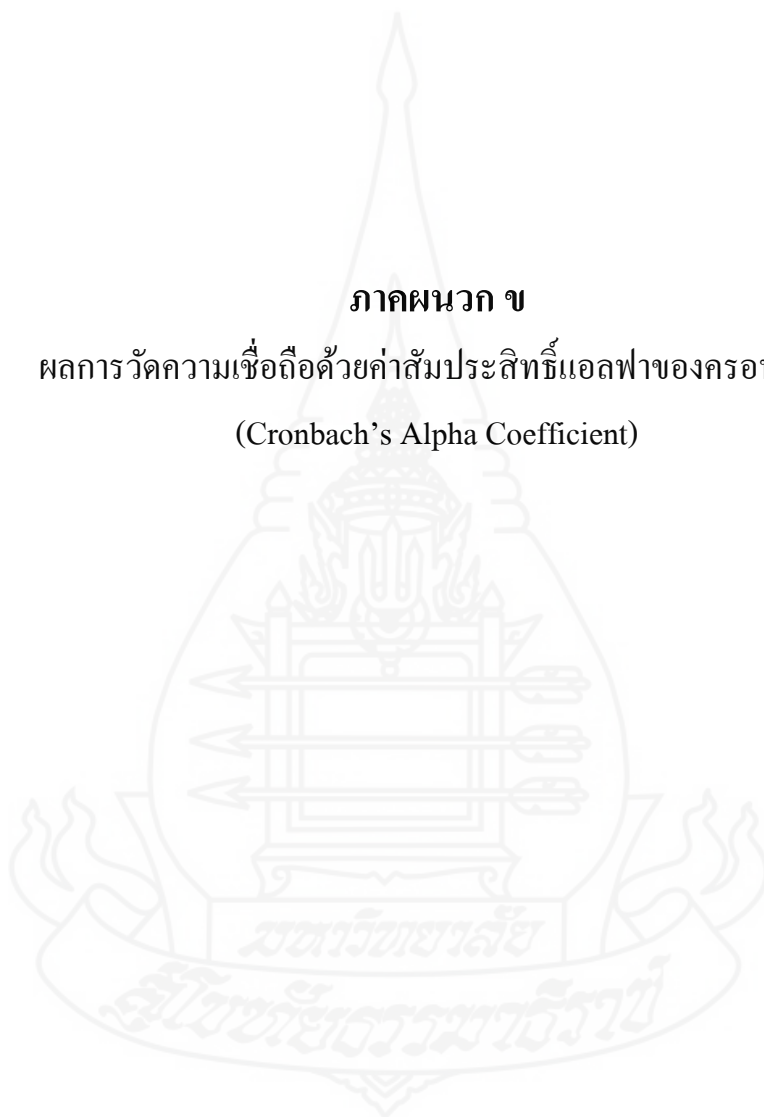
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ภาคผนวก ข

ผลการวัดความเชื่อถือด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

(Cronbach's Alpha Coefficient)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.822	.860	16

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
c3.11	3.9000	.84486	30
c3.12	3.7667	.67891	30
c3.13	3.9000	.60743	30
c3.14	3.9667	.71840	30
c3.21	3.9333	.36515	30
c3.22	3.7667	.50401	30
c3.23	4.0000	.37139	30
c3.24	3.8667	.50742	30
c3.31	4.2667	.44978	30
c3.32	4.1333	.34575	30
c3.33	4.4000	.56324	30
c3.34	4.3333	.47946	30
total3.1	3.8833	.41384	30
total3.3	4.2833	.29894	30
total3	4.0194	.26505	30
total3.2	3.8917	.29128	30

Summary Item Statistics

	Mean	Minimum	Maximum	Range	Maximum/Minimum	Variance	N of Items
Item Means	4.019	3.767	4.400	.633	1.168	.041	16

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวสายพริณ ดีใจ
วัน เดือน ปี	4 กันยายน 2528
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปีพุทธศักราช 2551
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงราย
ตำแหน่ง	นักวิชาการสหกรณ์ปฏิบัติการ

